ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 67 (7975)
МАРТЫН 18
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ (1-дэхи нюур).

Хабарай тарилгада бэлэдхэлые түргэдхэхэ (1-дэхи нюур).

Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делегаци Москва ерэбэ (1-дэхи нюур).

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэе (2-дохи нюур).

Нүхэр Болеслав Берудые хүдөөлүүлгэ (3-дохи нюур).

А. Козлов. — Гахай үсхэбэрилхэдэ олзотой (3-дахи нюур).

Б. Антонов. — Кяхтын аймагта (4-дэхи нюур).

Б. Борисов. — Советскэ промышленностиин хүгжэлгые харуулhан выставкэ (4-дэхи нюур).

Г. М. Маленков советскэ хэдэн энергетигүүдтэй Лондон ерэбэ (4-дэхи нюур).

Хитадта шэнэ ба боро газар элдүүрилгэ (4-дэхи нюур).

Франциин Республикын соведтэ (4-дэхи нюур).

энэ амжалтануудые туйлая

анУдэдэ hаяхан боложо дүүрэ- бластной партийна эдэбхитэ- стлаан «КПСС-эй XX съездын үд ба областной партийна ор- ацини зорилгонууд тухай» ал зүбшэн хэлсээ. Бурят-Мон- партийна организаци болон бликын бүхы ажалшад совет- прадтайгаа хамта Советскэ ай Коммунистическэ партиин ьездын шиидхэбэринүүдые бү- эн hайшаана.

ртийна ажабайдалай ленинскэ уримые hэргээн сахиха, парти ой демократиие хүгжөөхэ ба аран хүтэлбэрилхэ ленинскэ ёо гуримые дэлгэрүүлхэ та- манай ороной экономико бо- ультурые саашадань hалбаран өхэ талаар КПСС-эй XX съез- абаhан шиидхэбэринүүдые, тэ- эн Центральна Комитедэй ото элидхэл дотор хэгдэhэн ду- лнууд болон тобшололнуудые йна эдэбхитэдэй суглаан нэгэн ар hайшаагаа.

X съездhээ хойшо үнгэрhэн үе ленинскэ политикые Коммуни- скэ партиин Центральна Коми- , Советскэ правительствын хэл- эгүйгөөр бэелүүлhэнэй ашаар, социалистическэ оронуудтай хани холбоотой байжа, совет- радай бүтээhэн габьяата ажа- шаар манай орон дотор ком- м байгуулхын түлөө, бүхы й дээрэ эб найрамдал ман- ын түлөө тэмсэлдэ угаа ехэ танууд туйлагдаа гэжэ пар- эдэбхитэдэй суглаан hайшаан эhэн байна.

эн мэргэн партиингаа, тэрэнэй скэ Центральна Комитедэй хү- рэр ябажа, манай Эхэ ороной шадал улам урган бадараа, со- стическэ экономикын хүсэтэ дэбжэлтэ туйлагдаа, советскэ й ажана энхэ тайбан байдал hайжараа.

ай орондо коммунизм бай- агууехэ программа хараал- КПСС-эй XX съездын шиидхэ- үд социалистическэ Бурят- лой бүхы ажалшадай ажалай ехэ дэбжэлтэ үүсхээ. Манай бликын түрүү предприятинууд, ууд, совхозууд, МТС-үүд XX ын хүндэлэлдэ абаhан социа- скэ уялгануудаа нэрэтэй тү- өөр дүүргээд, зургаадахи та- элэй түрүүшын жэлэй түрүү- hаранuудай түсэбые амжалта- ар дүүргэнэ. Улан-Удын меха- ваннэ шэлэй заводой, мяха- рын комбинадай, Улан-Удын ой заводой хүдэлмэрилэгшэд, н, Баргажанай, Хандагайн омхозуудай модошод, Гусино- кын шахтёрнууд эмхитэй hай- хүдэлмэрилжэ, хоёр hарынгаа ые дүүргэhэн ба түсэбhөө га- хэдэн мянган түхэригэй про- гүрэндөө үгэhэн байна. Мүн з болон совхозуудай хүдэлмэ- шэд адуу малайнгаа ашаг шэ- дээшэлүүлхын түлөө үсэд шан- тэмсэжэ байна. Хүдөө ажахын үнгэрhэн 5 hара соо нёдондо энэ үетэй сасуулхада үнеэн өө hү hаалга нэгэ хахад дахин болгоод, hү тушааха нэгэдэхи талай түсэб болзорhоо урид ын 5-да дүүргэдээ. Республи- механизаторнууд трактор болон лэ элдүүрилхэ, тарилгын маши- удые болзорhоонь урид заhажа эhэн байна.

тэй хамта, олон промышлен- приятинуудай, олохон колхо- ай, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдал- бии байhаар гэжэ партийна итэдэй суглаан тэмдэглээ. hа- бүриингөө түсэб дүүргэдэггүй, бэшээр хүдэлмэрилдэг пред- тинууд бии. Ой модо- загаhанай, нютагай болон коо- вна промышленностиин пред- тинууд, мүн барилгын органи- нууд түсэбүүдээ дүүргэнэгүй, до- ітоо арга боломжонуудые хэ- р хэрэглэнэгүй.

Баргажанай, Байкало-Кударын, Заиграйн, Бичурын, Курумканай аймагуудай колхозууд hү hаалга мууса эмхидхэнэ. Үнгэрhэн таба hара соо олон аймагуудта үнеэдэй тоо ехээр хороо. Мүн олон аймагуудта гахай үсхэбэрилгэдэ ёhотой анхарал хандуулагданагүй. Малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр үнгэржэ байна. Хабарай тарилгада колхозууд, МТС-үүд ханпалтагүйгөөр бэлэдхэнэ.

Хүдөө ажахын министерство, КПСС-эй Баргажанай, Бичурын, Заиграйн, Тарбагатайн ба бусад зарим айкомууд, олон аймгүйсэдкомууд колхоз болон МТС-үүдые hулаар хүтэлбэрилнэ. Энээнhээ боложо, малай ашаг шэмэ, тарянай ургаса дээшэлүүлхэ талаар хараалhан хэмжээ-ябуулгануудаа колхозууд нёдондо дүүргэжэ шадаагүй.

Партиин Городокско горком, КПСС-эй зарим райкомууд болон айкомууд промышленна предприятинуудые мүн лэ халирхайгаар хүтэлбэрилhэн зандаа. **«Партийна организацинууд ажахын байгуулалтые тодорхой hайнаар хүтэлбэрилхэ асуудалнуудта анхаралаа ехээр хандуулха, промышленна предприятинуудай, колхозууд, МТС-үүд, совхозуудай хүдэлмэриие гүнзэгы hайнаар хүтэлбэрилхын тулада техникэ болон экономикые шудалха хэрэгээ шангадхаха ёhотой»** гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл тушаа партиин XX съездын резолюци соо заагдана. КПСС-эй XX съездын энэ заабариие бүхы партийна организацинууд тон ехэ оролдосотойгоор бэелүүлхэ зэргэтэй.

«Хүдөө ажахын артелиин Устав тухай, колхозно үйлэдбэриие эмхидхэлгэдэ, артелиин ажал хэрэгые хүтэлбэрилгэдэ колхознигуудай эдэбхи үүсхэлые саашадань хүгжөөхэ тухай», «Колхознигуудта hара бүри аванс үгэлтэ ба колхозуудтахи ажалай нэмэлтэ түлөөhэн тухай» КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые манай республикын колхознигууд тон ехээр hайшаан угтаба. Энэ түүхэтэ документ хадаа колхозуудай эмхидхэлэй-ажахынгаа талаар бэхижэхэдэ, хүдөө ажахын бүхы талаараа хүгжэхэдэ, колхозно таряашадай ажана байдалай hайжархада туhалха байна.

Хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ талаар съездын табиhан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада мүнөө жэлдэ 60 мянган га шэнэ ба боро газар ашаглаха, 80 мянганhаа бага бэшэ гектарта кукуруза тариха, хүдөө ажахын культурануудай ургаса ехээр дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахые механизацилга ба электрификацилга hайжаруулха, эдэ бүгэдын ашаар ойрын 2—3 жэл соо малажалай болон таряанажалай продукциие хоёр—хоёр хахад дахин ехэ болгохо гээшэ областной партийна организациин дайшалхы программа болоно гэжэ эдэбхитэдэй суглаан тэмдэглэбэ.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдээр бадаргатдаhан олон түмэн колхознигуудай эдэбхи хэшээлдэ түпэглөөд, малай үбэлжэлгэ, түл абалга эмхитэйгээр үнтэргэхэ, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ, хабарай тарилгада зэбсэг түгэлдэрөөр бэлэдхээд, тэрэниие hайнаар үнгэргэхэ гээшэ хүлөөгэй партийна, советскэ, комсомольско организацинуудай шухала зарилгонь болоно.

Партиин XX съездын материалнуудые ажабайдалтай нягта холбоотойгоор бүхы ажалшадта ойлгуулха гээшэ бүхы партийна, комсомольско организацинуудай түрүүшын ээлжээнэй уялга мүн.

Зургаадахи табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, республикынгаа экономико болон культурые хүгжөөлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлая!

Хабарай тарилгада бэлэдхэлые түргэдхэхэ

Трактор, машинануудаа заhабарилжа дүүргэхэ. Үрэhэ хүрэнгээ тарилгын шанарта хүргэхэ. hайрамай үhа ехээр тогтоохо. Наг шэбхэ зөөхэ түсэбөө дүүргэхэ

Кукурузын үндэр ургасын түлөө

Саашадаа кукурузын тарилгые үргэдхэжэ, үндэр ургаса хуряалгада КПССэй XX съезд шухала анхарал хандуулhан байна. Тиимэhээ манай совхоздо кукуруза тарилгын талмай үргэдхэгдэхэ, ургасань нилээд дээшэлүүлэгдэхэ болоно.

Нёдондо манай совхоздо кукуруза тарихада тааруугүйшэг тэгшэ бэшэ нюруутай шэнэ газар таhалагдаhан байгаа. Зарим участогын таряа хуряаhанай hүүлээр намар хахалагдаhан газар, нүгөө зарим участогуудынь бүхы талаhаа шугы бургааhаар хүреэлэгдэhэн, уры ехэтэй доро газар байhан байгаа. Бүхы шэнэ газарнууд боро, элhэрхэг, хүрьhэгүй байhан юм. Мүн намаршье хахалагдаhан парынь тиимэ хүрьhэтэй байгаа.

Хүрьhэндэнь шииг нойто барихын тулада бүхы участок дээрэнь хабарай эртын борнойлго хэгдэhэн байна. Тарилга хэхынгээ урда тээ зарим участогуудынь 25—30 сантиметр гүнзэгытэйгөөр хахалагдаhан, үлэгшэ талмайнуудынь хэрээhэлүүлэгдэн культивацилагдаhан байха юм.

Зарим участогууд дээрэ тарилга майн 13-hаа эхилэгдээ hэн. Тиихэдэ хүрьhэнэй температура 3 градус байhан юм. Тэдэ участогууд дээрэ тарилга хэгдэhэнhээ хойшо 29 хоноhон хойно ургаса булта йжа эхилхэдээ шэнгэнээр гараhан байна. Энэ хадаа кукурузые манай эндэ эртэ тарихада муу байhаниие харуулна.

Кукуруза имагтал квадратно-гнездовой аргаар таригдаhан байгаа. Тарилгые майн 25—30-да үнгэргэhэмнай эгээл hайн болзор байгаа. Тэрэ болзорто үрэhыень 8—10 сантиметртэ hуулгахадамнай хүрьhэниинь 10—12 градус хүрэтэр халаhан байгаа hэн. Газарай хүрьhэнэй энэ тухай дулаасаад байхада тарилга хэhэмнай 10—11 хоноhон хойно кукурузын эшэнүүд нэгэ жэгдэ hайнаар гаража захалhан байна.

Тарилгада бэлэдхэхэдээ үрэhые томо жэжээрнь илгангүй алдуу хэhэн байгаабди. Тиимэhээмнай механизированнээр тарихада нүхэн бүхэндэ үрэhэниинь адли бэшээр — 2—3-hаа 7—10 хүрэтэр таригдаhан байна. Тарилгын урда тээ нэгэ тонно үрэhэндэ килограмм гранозан жэшээтэйгээр угаагдаhан байгаа. Энэ нормонь наринаар сахигдаа hэн. Юуб гэхэдэ, гранозанаар угааха нормо нэгэ бага ехэдхэдээ үрэhэнэй ургаха хүсые эрид доошолуулха байна. Үрэhэ тариха нормо зарим участогуудта гектарай 17-hоо 25 килограмм хүрэтэр ондо ондоогоор hуулгагдаhан байха юм.

Кукурузын үндэр ургаса хуряаха нэгэн шухала эрхэ байдал юуб гэхэдэ, газарай хүрьhые хүхир, зөөлэн байлгахаhаа гадна, ургасада хоро хүргэдэг хорхой шумууlhаа сэбэр байлгаха хэрэгтэй. Кукурузын тарилгые дүүргэн сасуугаа бүхы талмайень борнойлоо hэмди. Тиигэжэ тарилгын бүхы участогые хүндэлөөшэнь тракторна борнойгоор борнойлhон байнабди. Борнойлжо дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр үлүү ургаhан эшэнүүдыень түүжэ хаялсан, утааша хүндэлөөшэнь культиваци хэжэ эхилэгдээ hэн.

Тиигэжэ нүхэн бүхэндэ hайншагууд 2—3 эшэнүүд үлээгдээ. Тэрэнэй ургажа байха үедэ хоёр дахин ряд хоорондын элдүүрилгэ хэгдээ. Түрүүшын элдүүрилгэ 8—10 сантиметр, хоёрдохинь 6—7 сантиметр гүнзэгытэйгөөр хэгдэhэн байна.

Совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй оролдосото ажал дэмы үнгэрөөгүй. Кукурузын ургаса яhала hайн байгаа. Зарим участогуудай эшэнүүд дүрбэн метр үндэртэй болотороо ургаhан байна Совхозой нэгэдэхи фермын 32 гектар талмайн ургаса бүридхөөд үзэхэдэ, ургасань гектарай 400 центнер болоhон байха юм. Тиихэдэ гурбадахи фермынхидэй доро газарта тариhан 9 гектар талмайн га бүриhөө 425 центнер ургаса хуряагдаа hэн. Совхоз бүхы дээрээ дунда зэргээр гектарай 100 центнер кукурузын ногоо хуряагаа. Горьтойхон участок дээрэ эдеэшэнтэhэн хошоод буурсаг параа. Зарим буурсагуудынь 500 грамм шэгнүүртэй болоhон байна. Дунда зэргээр нэгэ буурсагынь 200 үлүүтэй грамм болоо.

Хэрбээ хуряалгын үедэ ургасаяа гээгээгүй hаа, кукурузын ногоо бүри ехээр абаха байгаабди. Кукуруза хуряаха тусхай комбайн үгы байhан дээрэhээ тэрэниие тарянай комбайнаар хуряажа, ехэ дээгүүр хадуулhан байнабди. Хуряагдаhан ургасын узуур хахад метр шахуу үндэртэй байhан, мүн зарим эшэнүүдынь нуга дарагдажа үнгэгдэшэhэн, буурсагуудынь хуха биса татагдашаhан байгаа.

Гэбэшье, эдэ бүхы дутагдалнуудай хажуугаар кукуруза ургуулжа туршаhан манай түрүүшын дүршэл хадаа энэ культурын манай эндэ hайнаар ургаха байhаниие харуулаа. Кукурузые малда эдюулхэдэ ехэ hайн. Ургасыень хуряажа абаhанайнгаа hүүлдэ кукурузын поли дээрэ хони адуулхада hайн бэлшээри болоно. Хонид кукурузын эшэ набша ба буурсагуудые дуратайгаар эдихэhээ гадна, тэрэнэй үндэhые туруугаараа малтажа, ехээр амтархан эдинэ.

Мүнөө совхозой бүхы хонишод кукурузал ехээр тария гэжэ хэлсэдэг болоо.

Манай совхоз энэ жэлдэ кукурузын тарилгые 200 шахуу гектараар үргэдхэжэ, гектар бүриhөө дунда зэргээр 200 центнер эшэ набша абаха түсэбтэй. Тэрэниие дүүргэхын түлөө мүнөө совхозой механизаторнууд, таряанажалай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта полинууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэжэ байна.

О. Лакеенок, Боргойн совхозой главна агроном.

hубаг канавануудые заhана

Ороohо таряанай валовой суглуулбариие жэл бүхэндэ 11 миллиард пүүдтэ хүргэхэ, малдаа шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдэдэг болохо тухай түрэл партиимнай XX съездын шиидхэбэринүүд соо хараалагдана. Энэ хадаа манай колхозой гэшүүдые ажалай шэнэ амжалтануудта зоригжуулна.

Энэ жэлдэ манай колхоз урда жэлнүүдтэ орходоо ороohо таряанай бүри ехэ ургаса абаха аргатай. Юуб гэхэдэ, үрэhээ урданайхида орходоо эртэ хаажа дүүргээд, тарилгын шанарта хүргөөбди. Гадна, агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд hайнаар үнгэргэгдэнэ. Поли дээрэ 300 гаран тонно наг шэбхэ гаргагданхай. Тэрэ тоодо кукурузын участок дээрэ мянга шахуу тонно хартаабха, овощиин участогуудта 500 гаран тонно наг шэбхэ гаргагдаhан байна.

Гэхэтэй хамта, манай колхозой таряанай газар ехэнхинь уhалуурин юм. Энэ жэлдэ таряанайнгаа газарые бүхыдэнь уhалха аргатайбди. Тиихэдэ шэниисын, хара таряанай болон кукурузын участогууд шэнэ вегетационно аргаар уhалагдаха байна. Мүнөө мелиоративна звенонуудта 60 гаран хүн хүдэлнэ. Тэдэнэр хабарай тарилгын урда тээ газар уhалха зорилгоор 80 гаран кубометр модо бэлдээд, поли дээрэ канава hубагуудые заhажа байна.

Энэ жэлдэ ороohо таряанай болон бусад культурануудай ургасые хоёр дахин ехэ болгохо зорилготойбди. Тиихэдэ колхознигуудаймнай ажалта үдэртэ үгтэхэ натуральна олзо доход нилээд дээшэлхэ байна.

Мүнөө манай колхоз хабарай тарилгада бэлэдхэлые ехэбшэлэн дүүргээд, ороohо таряанай болон бусад культурануудай баян ургаса ургуулха тушаа шухала хэмжээнүүдые абажа байна. Куйтунска МТС-эй механизаторнуудтай хамта ойрын жэлнүүдтэ ажахыгаа хүгжөөлгэдөө эрхим амжалта туйлахамнай лабтай.

В. Зверьков, Баргажанай аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делегаци Москва ерэбэ

СССР-эй Верховно Соведэй уряалаар Национальна Суглаанай Түрүүлэгшэ Зденек Фирлингер түрүүтэй Чехословацка Республикын Национальна Суглаанай делегаци мартын 16-да Москва ерээ. Делегациин составта Анежка Годинова-Спурна, Антонин Фиала, Карел Кацл, Мирослав Бауэр, Иржи Главатый, Иозеф Чермак, Бедржих Штындл, Иозеф Завета, Людмила Режна, Имрих Добош, Франтишек Валиш, Вацлав Якоубек, Камила Пешкова, Бедржих Козелка, Ярослав Шимон, Роман Калиский, Вера Штястна, Рудольф Цвик, Франтишек Тымеш гэгшэд ороно.

Чехословацка Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар гоёогдоhон Внуковска аэродром дээрэ делегациие СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ В. Т. Лацис, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин орлогшо А. Ф. Горкин, СССР-эй Министрнүүд А. Н. Задемидко, И. Г. Кабанов, К. Д. Петухов, Н. С. Рыжов, СССР-эй Министрнүүдэй орлогшонор А. В. Горячкин, В. Г. Доляков, С. В. Кафтанов, В. С. Семенов, Н. Н. Чистяков, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд Ю. И. Дудин, М. С. Комаров, Т. Д. Лысенко, И. А. Федченко, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд И. Н. Зимин, И. А. Лукашев, Московско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо П. И. Леонов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Канцеляриин начальник Н. К. Козлов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Протоколой начальник Г. И. Фомин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын Европейскэ 4-дэхи таhагые даагшын уялгые дүүргэгшэ П. Г. Крекотень, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын Протокольно таhагые даагшын уялгые дүүргэгшэ Л. Ф. Теплов, Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, советскэ болон харинн гүрэнүүдэй журналистнууд угтаа.

Чехословацка Республикаhаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Я. Вошаглик ба Посольствын хүдэлмэрилэгшэд делегациие мүн угталсаа.

Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. П. Волков делегациие амаршалжа үгэ хэлээ.

А. П. Волковой амаршалгада харюу болгон Зденек Фирлингер үгэ хэлээ.

(ТАСС).

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд—коммунизмын түлөө тэмсэлдэ зориг бадаруулагша программа

ВЦСПС-эй IV пленум дээрэ

Партиин XX съездын дүнгүүдтэ ба профсоюзуудай зорилгонуудта зорюулагдаhан ВЦСПС-эй IV пленум Москвада, Союзуудай Байшангай Колонно зал соо мартын 16-да нээгдэбэ.

ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Л. Н. Соловьев элидхэл хэбэ. «Партиин XX съездын дүнгүүд ба профсоюзуудай зорилгонууд тухай» гэhэн элидхэлээр үгэ хэлэлгэ боллоо. Пленумэй хүдэлмэридэ КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр А. Б. Аристов хабаадалсаа.

***

Пленумэй нэгэдэхи заседани дээрэ эмхидхэлэй асуудал хаража үзэгдөө. КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Партийна Хиналтын Комитедэй Түрүүлэгшээр hунгагдаhантай дашарамдуулан, ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ ба Президиумэй гэшүүнэй уялгаhаа сүлөөлхэ тухай нүхэр Н. М. Швернигэй гуйлтые пленум дүүргээ. ВЦСПС-эй түрүүлэгшээр нүхэр В. В. Гришин hунгагдаба.

(ТАСС).

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

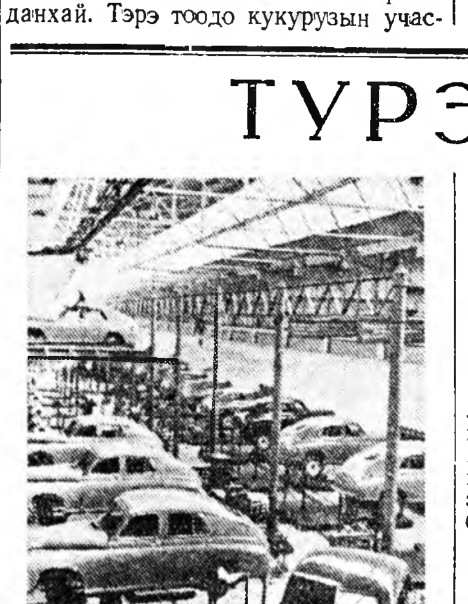

ГОРЬКИЙ. В. М. Молотовой нэрэмжэтэ автозавод «Победа М-72» гэжэ хүнгэн машинануудые олоор гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Победа М-72» автомобиль хабсаргадаг конвейер.

ТАСС-эй фотохронико.

Тарилгада бэлэдхэхэдэ городой ажалшад туhална

ЛЕНИНГРАД, (ТАСС). Ленинградай мэргэжэлтэй зуу шахуу хүдэлмэришэд колхозуудта хүдэлмэрилхээ гараба.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй үедэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туhаламжа болгон, энэ жэлдэ городой предприятинууд өөhэдынгөө түлөөлэгшэдые хүдөө эльгээнэ. Жэшээлхэдэ, Петроградска районhоо хэдэн олон слесарь-заhабарилагшад хүдөө эльгээгдэhэн байна. Эдэнэр өөhэдынгөө мэргэжэлhээ гадна, токариин, түмэршэ болон модошо дархашуулай мэргэжэлтэй, мүн техникэ hайн мэдэхэ юм.

Тэрэшэлэн городhоо эльгээгдэhэн хүдэлмэришэд малажалай, ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилхадань колхозуудта ёhотой туhаламжа үзүүлхэ байна.

hаяын үдэрнүүдтэ хамта дээрээ 700 шахуу хүн областиин колхозуудта эльгээгдэхээр хараалагдана.

Хүдөөгэй клубууд

КУРГАН. Чашинска районой Титниково тосхондо «Большевик» колхозой мүнгэн зөөреэр шэнэ клуб баригдаба. Тус клуб 400 хүнэй hууха харалгын залтай, библиотекэтэй, уншалгын залтай, кружогуудай хүдэлмэрилхэ комнатонуудтай юм.

Мүн Уксянска районой тосхонуудта культурна эмхи зургаануудай ехэ барилганууд хэгдэжэ эхилэнхэй. Эндэ колхоз бүхэн типовой шэнэ клуб барина. Тиихэдэ Куйбышевай нэрэмжэтэ артель Культурын байшан барилгада нэгэ миллион түхэриг hомолоо. Мүнөө тус байшан баригдажа эхилээ.

Тэрэшэлэн Шадринска районой Маленковой нэрэмжэтэ колхоз Культурын байшан барижа байна.

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ Урал шадарай колхозууд зуун гаран клуб болон Культурын байшангуудые барихаар түсэблэнхэй.

(ТАСС).

Сталинградска тракторна заводто.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ороной совхозууд болон МТС-үүдтэ эльгээгдэхэ тракторнуудые ашалга харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Наймаалагшагүй магазин

ЯКУТСК. Полярна округой саада тээхи Верхоянска районой Батагай гэжэ посёлогто республика дотор наймаалагшагүй худалдаа наймаанай таhаг түрүүшынхеэ нээгдэбэ. Эд бараа худалдан абагшад тэдэниие hайнаар хангаhанайнь, шэнэ арга нэбтэрүүлhэнэйнь түлөө тус таhагые баяртайгаар угтаа.

Хүдөө ажахын шэнэ машинанууд

КАУНАС, (ТАСС). Нютагай промышленностиин предприятинууд хүдөө ажахын шэнэ машинануудые гаргажа эхилбэ. hаяхан «Атрама» гэжэ завод кукуруза болон овощьдо үтэгжүүлгэ оруулхада хэрэглэгдэхэ, шэбхын шүүhэ сасадаг машинануудые бүтээжэ гаргаба. Мүн «Металас» заводой коллектив шэгнүүрээрээ хүнгэн, шанар hайнтай шэнэ культиваторнуудые хэжэ эхилбэ. Энэнь 30—60 сантиметр үргэнтэй ряд хоорондын газарые элдүүрилхэ юм.

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ городой промышленна предприятинууд хүдөө ажахыда үгтэхэ продукци үйлэдбэрилгээ 20 шахуу процентээр ехэ болгохо байна.

Хаб загаhа агналга

Баутино (Гурьевска область). Мартын 16. Ехэ хүйтэн боложо, Каспиин далайн хойто эрьедэ hалхи шуургатай байжа, хаб загаhа агналгые бэрхэшээлтэй болгоо. Гэбэшье, Мангистуска рыбакколхозсоюзай загаhашад бэрхэшээлнүүдые дабажа зургаа мянга гаран хаб загаhа алажа, мянга шахуу центнер үнэтэ өөхэ бэлэдхээ.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэе

Областной партийна эдэбхитэдэй суглаан Улан-Удэдэ мартын 15-да болоо гэһэн мэдээсэл газетэдэмнай толилогдоо һэн. Партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ «КПСС-эй XX съездын дүнгүүд ба областной партийна организациин зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Энэ асуудалаар БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй XX съездын делегат нүхэр **Д. С. Болсохоев** элидхэл хээ.

— КПСС-эй XX съезд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин түүхэдэ, мүн уласхоорондын Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэ тон шухала удхашанартай событи болоо,—гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй тоосоото элидхэл соо, мүн съездын баталан абаһан резолюци соо дайн, эб найрамдал ба революци тухай марксистско-ленинскэ теори саашадаа хүгжөөгдэн тодорхойлогдоо, мүнөөнэй уласхоорондын хүгжэлтэдэ хабаатай зарим принципиальна асуудалнуудта харюу үгтөө. Энэ хадаа уласхоорондын социалистическэ хүдэлөөнэй, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха хэрэгэй хуби заяанда туйлай ехэ теоретическэ ба политическо-практическа удхашанартай байна. Хоёр системын амгалан ёһоор зэргэ оршон байха тухай, мүнөө сагта дайн сэрэг зайсуулха арга боломжонууд тухай, эллэб оронуудай социализмда орохо формонууд тухай асуудалнуудаар партиин Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл соо хэгдэһэн теоретическэ заабаринууд бүхы прогрессивнэ хүсэнүүдэй нэгэдэн бүри бэхижэхэдэнь тон ехэ удхашанартай.

Манай партиин гадаадын политика хадаа уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ оронойнгоо үүргэ ба нэрэ хүндые саашань дээшэлүүлхэдэ, уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилые һуларуулхада, социалистическэ лагериие бэхижүүлхэдэ туһалаа. Мүнхэ Ленинэй тугые Коммунистическэ партимнай үндэр дээрэ үргэжэ ябаа.

Партиин генеральна хараа шугамые КПСС-эй Центральна Комитедэй шууд сэхээр бэелүүлһэнэй ашаар тоосоото үе соо ниитын үйлэдбэриин бүхы һалбаринууд, арадай материальна ажана байдал ба культурна хэмжээн нилээд ехээр дээшэлээ, советскэ обществын морально-политическэ нэгэдэл улам батажаа, Советскэ гүрэнэй хүсэн бүри ехэ болоо.

Партиин зэргэнүүдэй бата бэхи нэгэдэлтэй, Центральна Комитедэй тойроод нягтаар жагсанхай, арад зонтоёо таһаршагүй холбоо барисаатай байһыень КПСС-эй XX съезд үшөө дахин тодорхойлон харуулаа.

Съездын бүхы хүдэлмэри агуухэ Ленинэй үзэл сурталаар нэбтэрэнхэй байгаа. КПСС-эй XX съезд угаа ехэ политическэ дэбжэлтын оршон байдалда, нэгэн һаналтайгаар партиин Центральна Комитедэй политическэ хараа шугамые, бодото ажал-ябуулгые бүрин һайшаагаад, Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл соо хэгдэһэн дурадхалнуудые болон тобшололнуудые һайшаагаа.

КПСС-эй XX съезд хадаа манай орондо коммунизм байгуулха асари ехэ программаар советскэ арадые зэбсэгжүүлээ. Энэ түүхэтэ съездын абаһан шиидхэбэринүүд бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ эб найрамдалай бүри бэхижэлгэдэ, марксизм-ленинизмын агуухэ үзэл сурталай илан мандахада туһалха байна.

— Манай областной партийна организаци, республикын ажалшад бүхы советскэ арадтайгаа хамта КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые баяр баясхалантайгаар, угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаад, тэрэниие бүримүһэн һайшааба. КПСС-эй XX съездын табиһан ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ, манай орондо коммунизм байгуулха хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын тулада манай бүхы коммунистнууд, республикын бүхы хүдэлмэришэд, колхознигууд, албахаагшад хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ байһаниинь дамжаггүй гэһэн элидхэлшын хэлэһэн үгэнүүдые суглаанда хабаадагшад альга ташан һайшааба.

Техническэ шэнэ дэбжэлтэ туйлаха

Социалистическэ экономикын үндэһэ һуури болохо хүндэ индустриие булюу түргэнөөр хүгжөөхэ гэһэн КПСС-эй XX съездын шиидхэбэриие үгэ хэлэгшэд бултадаа һайшааба. Промышленностьда ажалай эмхидхэл һайжаруулаад, шэнэ, түрүү арга методүүдые хэрэглэхэ талаар бии байһан дутагдалнуудые усадхаад, түрүү технологи, шэнэ һайн техникэ, комплексно механизаци үргэнөөр хэрэглэжэ, шэнэ табанжэл соо республикынгаа промышленностиие хүгжөөлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлаха, зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэбди гэжэ үгэ хэлэгшэд мэдүүлнэ.

1956 оной түрүүшын хоёр һарын туршада Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой, Гусиноозёрскын рудоуправлениин, мяха-консервнэ комбинадай, Улан-Удын модоной заводой коллективүүд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур нилээд ехэ продукци үгөө. Гэхэтэй хамта, республикын ой модоной промышленностиин предприятинууд, Зэдын комбинат, паровозо-вагонно завод, барилгын предприятинууд, нютагай промышленностиин ба Бурмонпромсоведэй системын олон предприятинууд шэнэ жэлэй түрүүшын һарануудай түсэб дүүргэзгүй байна.

— Зам харилсаанай министерствын Главна Управлени манай заводые материально-техническэ талаарнь муусa хангана. Тиимэһээ һарын тэнгэһээ хойшо ехэ мэгдүүтэйгээр хүдэлхэ баатай болонобди. Энэмнай бүтээһэн продукциимнай шанарые доошолуулна гэжэ ПВЗ-гэй кузовной цехын слесарь нүхэр **Лобасюк** хэлэбэ.

Түрүү технологи, механизацилга үргэнөөр хэрэглэһэнэй, алба-захиргаанай аппарадуудай хүдэлмэрилэгшэдэй тоое үсөөрүүлжэ, олон хүнүүдые модо отололгодо гаргаһанай ашаар манай леспромхоз гүрэнэй түсэб хододоо дүүргэдэг гэжэ Эрриин леспромхозой директор нүхэр **Дондуков** хэлэбэ.

Манай леспромхозой хүдэлмэришэд КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бүримүһэн һайшаана. Партиингаа табиһан ехэ зорилгонуудые дүүргэжэ шадахабди. Энэ жэлэй түрүүшын квартал соо түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр модо гүрэндөө үгэхэбди, саашадаашье иимээр хүдэлмэрилхэбди. Зүгөөр, ой модоной промышленностиин министерствын ба «Забайкаллес» комбинадай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд хэлэһэн үгэдөө хүрэдэг болохо, хүтэлбэрилхы арга методэй нарижуулха, манай заһабарилгын базые һайжаруулха зэргэтэй.

— Манай руднигай шахтёрнууд партиин XX съездын табиһан даалгабаринуудые дүүргэхэбди гэжэ үгэеэ үгөө. Тэдэнэр хэлэһэн үгэдөө хэзээшье хүрэхэ байха. Зүгөөр, түсэбөө дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэмнай эмхидхэлэй элдэб дутагдалнууд һаалта хэнэ. Эдэ дутагдалнуудые усадхаха тушаа манай комбинадай, үнгэтэ металлургиин министерствын хүтэлбэрилэгшэд хэмжээ абангүй, миил хооһон найдуулга үгөөд үнгэрдэг гэжэ КПСС-эй XX съездын делегат нүхэр **Попов** хэлэнэ. Ажалай эмхидхэлэй муу дээрэһээ экскаваторнууд, машинанууд, үрэмдэлгын станогууд хүсэд һайнаар ашаглагданагүй. Эгээл энээнһээ боложо манай комбинат түсэбөө дүүргэнэгүй. Тиихэдэ техникээ һайса мэдэдэггүй начальнигууд, инженернүүд болон технигүүдшье манайда бии юм. Өөһэдөө техникэ мэдэхэгүй аад, техническэ дэбжэлтэ яапаад ударидалтайб? Хүдэлмэришэдтэ байра бариха ба тэдэниие эдеэ хоолоор хангаха хэрэгые һайжаруулха асуудалда тогтожо нүхэр Попов саашань хэлээ.

Шэнэ табанжэлэй түсэбэй ёһоор манай рудоуправлени нүүрһэ малталгаа хоёр дахин ехэ болгохо ёһотой. Хэрэгтэй бүхы юумэнүүдээр хүсэд хангагдаад байбал, нүүрһэ малталгаа 6-дахи табанжэл соо таба дахин ехэ болгохо аргатайбди гэжэ шахтёрнуудһай мэдүүлнэ гэжэ Гусиноозёрскын рудоуправлениие даагша нүхэр **Глебов** хэлэбэ. Түрэл партиингаа анхарал оролдолгоор урмашаһан манай шахтёрнууд гүрэнэй 1956 оной түсэбые декабриин 15-да дүүргэхэ, 30 мянган тонно шулуу нүүрһэ түсэбһөө гадуур гүрэндэ үгэхэ уялга абанхай.

Мүнөө үедэ манай завод 60 гаран янзын пассажирска вагонуудые, 9 сериин паровозуудые заһана, мянга гаран тухэлэй запасной частьнуудые бэлэдхэнэ. Зүгөөр манай заводые тусхай мэргэжэлтэй болгохо тушаа МПС-эй Главна Управлени өөдтэй юумэ хэнэгүй гэжэ Улан-Удын ПВЗ-гэй начальник нүхэр **Бутко** хэлэбэ. КПСС-эй XX съездын тогтоолнуудтай танилсаад байхадаа промышленна продукци гаргаха жэлэйнгээ түсэбые декабриин 15-да дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 4 миллион түхэригэй продукци үгэхэ, продукциин өөрынь үные 1955 онойхитой сасуулхада 7 процент химдаруулха, ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 2 процент дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абаа. Энэ уялгаа дүүргэхэбди.

Улан-Удын промышленна предприятинуудай хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнууд ба тэдэниие усадхаха замууд тухай КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр **Магунов** хэлээ. КПСС-эй XX съездын делегат, хүүгэдэй врач нүхэр **Корягина** врачуудай дутамаг байһан дээрэһээ, тэдэнэй олоороо һэлгэжэ байдаг дээрэһээ үхибүүдэй үбшэнтэй тэмсэхэ хэрэгтэ дутагдалнууд бии гэжэ тэмдэглэбэ. Врачуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ, хүүгэдэй яслинуудай типовой байрануудые бариха тушаа тэрэ тогтожо хэлээ.

(Бурят-Монголой областной партийна организациин эдэбхитэдэй суглаан)

Зургаадахи табанжэлдэ хүдөө ажахыгаа эрид хүгжөөхэ

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ КПСС-эй XX съезд ехэхэн анхарал табиһан байна. Энээн тушаа һүүлшын жэлнүүдтэ партиин ЦК-гэй абаһан хэмжээ-ябуулганууды съездын делегадууд халуунаар дэмжээд, тэрэнээ улам саашань үргэлжэлүүлхыень дурадхаһан байха юм.

Манайшье республикын колхозууд, совхозууд болон МТС-үүд партиин ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнуудые бэелүүлжэ, һүүлшын жэлнүүдтэ ажахыгаа нилээд һайжаруулаа. Шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ, ороохото культурануудай тарилгын талмайе үргэдхэһэн, малай ашаг шэмые зарим тэды дээшэлүүлһэн байна.

Гэбэшье, республикымнай хүдөө ажахы гээгдэлһээ үшөөл гаража шадаадүй. Тиимэһээ хүдөө ажахыда бии байгаа дутагдалнуудта, мүн саашанхи зорилгонуудта элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд гол анхаралаа хандуулба.

Нэн түрүүн республикын колхозуудта һү һаалгаар хараалагдаһан түсэб тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байнхай. Үнеэн бүриһөө һү һааха жэлэй түсэб 5 һарын мэдээгээр арайхан гэжэ 14,5 процент дүүргэгдэбэ. Зарим аймагуудай колхозууд һү һаалгаараа нёдондонойхиһоо дортоһон байна. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай колхозууд энэ үедэ нёдондонойхиһоо 190 центнер һү багаар абаа. Мүн һү һаалгаараа Байкало-Кударын, Бичурын, Курумканай, Заиграйн аймагай колхозууд өөдтэй хубилалта хээгүй, жэлэйнгээ түсэбэй дүүргэлтые таһалдуулна.

Һү абалгые эрид ехэдхэхэ бүхы арга боломжотой байһан Түнхэнэй аймагай колхозууд энэ үедэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр оройдоо 175 литр һү һааһан дээрэһээ партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ шүүмжэлэгдээ.

Тиихэдэ мяха абалтаар манай республикын колхозууд бүри ехэ гээгдэлтэй байна. Мяха абаха түсэбөө нёдондо юрэнхы дээрээ дүүргээгүй үлэһэн аад, тэрэнһээ бодото тобшолол хээгүй байжа, мүнөө жэлэй түсэбые мүн лэ муугаар дүүргэнэ. Үнгэрһэн 5 һарын туршада арайхан гэжэ 4969 гахай шахагдаһан байна. Курбын, Закаменай, Хэжэнгын, Бургалтайн МТС-үүдэй харьяата колхозууд мүнөө хүрэтэр нэгэшье гахай шахалганда табяагүй байһаар. Кабанскын, Тарбагатайн аймагай колхозуудта үбэл гараһан поршоонхонуудаа ехээр гаргашалһан, иишэ тиишэнь үриһэн байха юм. Түнхэнэй, Заиграйн, Кабанскын аймагай колхозуудта поршоонхонууд олоор гарзалаа.

Гахайн мяха абалгые эрид ехэдхэхэ тушаа абтажа байһан хэмжээ-ябуулганууд тухайгаа КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр **Шадаров** тодорхойгоор хэлэбэ.

—Доторойнгоо арга боломжонуудые тооложо үзөөд, манай аймагай «Коммунизм» колхоз мүнөө жэл 780 центнер гахайн мяха гүрэндэ тушааха гэжэ шиидэбэ. Тэрэнэй жэшээгээр Никольско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 860 центнер гахайн мяха абаха гэһэн уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлжэ байна,—гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Республика дотор мяха абалтые эрид ехэдхэхын түлөө гахай үсхэбэрилгэдэ гол анхаралаа табиха гэжэ партийна эдэбхитэдэй суглаан шиидээ. Тиимэһээ намартаа шахагдаха залуу эмэ гахайнуудые орсондо оруулха, эхэ гахайнуудые хоёр түрүүлхэ, гахайнуудые олоор шахаха, гахайн фермэдэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ гэһэн асуудалнуудта анхарал табигдаа.

Мүн мяха абалтые ехэдхэхын түлөө гүрэндэ тушаагдаха эбэртэ бодо малые, хонидые ногоон дээрэ таргалуулха асуудал шухала болонхой. Юуб гэхэдэ, энэ хэрэгтэ анхарал багаар табигдаһанһаа боложо, һүүлшын гурбан жэлэй туршада гүрэндэ тушаагдаһан үхэрэй шэгнүүр дунда зэргээр 10 килограммаар бага болоо. Тиихэдэ гүрэндэ тушаагдаһан малай 40 процентнь дундаһаа доошо тамиртай байгаа. Гансахан энээн дээрэһээ боложо, 1955 ондо республикын колхозууд 4 мянга шахуу центнер мяха миил алдаа.

Гэхэтэй хамта, Курумканай, Хэжэнгын, Кударын, Кяхтын, Ториин болон бусад аймагуудта үнеэдэй тоо ехээр хороһон байна. Тиимэһээ үнгэрһэн 5 һарада үнеэдэй тоо 8 мянган толгойгоор үсөөрөө. Иимэ байдалые суглаанда хабаадагшад ехээр шүүмжэлжэ, тэрээнтэй эрид тэмсэхэ тушаа партийна, советскэ хүтэлбэрилэгшэдтэ, Хүдөө ажахын министерстводэ эрилтэ табяа.

Элидхэлшэ болон хэдэн үгэ хэлэгшэд малай үбэлжэлгэдэ тохёолдоһон бэрхэшээлнүүд тушаа, энэ шухала хэрэгтэ байһан дутагдалнуудые эрид шууд усадхаха тушаа онсо тэмдэглээ. Малай тэжээл бэлдэхэ түсэбые таһалдуулһанһаа, мүн малай харууһые муугаар эмхидхэһэн дээрэһээ Баргажанай болон Яруунын аймагай колхозууд эбэртэ бодо малые, хонидые нёдондонойхиһоо хоёр дахин ехээр үхүүлбэ. Мүн Сэлэнгын, Ториин, Кударын, Прибайкальска аймагуудай колхозууд мал олоор үхүүлһэн байха юм. Эдэ аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд, МТС-үүдэй директорнүүд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр гоё гоё уялганууды абажархёод, тэрэнээ бодото дээрэнь бэелүүлжэ шадаагүй байжа, эдэбхитэдэй суглаан дээрэ ехээр шүүмжэлэгдэбэ.

Республика дотор хони үсхэбэрилхэ хэрэгтэ бии байгаа дутагдалнууд тушаа зооветинститудай директор, ветеринарна наукануудай доктор нүхэр **Филиппов** хэлээ.

—Республикын олохон колхозууд, тэрэ тоодо Зэдын аймагай «Коммунизм» колхоз, мүн Хориин, Хэжэнгын, Сэлэнгын аймагуудай олонхи колхозууд үбэл гараһан хурьгадые нэгэшье үхэлгүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Тингэбэшье, зарим колхоздо, жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоздо эхэ хонидоо уйтан байрада байлгана. Тиимэһээ һүниндөө хонидой байра соо 14 градус халуун болоно, тиигээд үдэрынь хонидой газаашаа гарахадань 10 градус хүйтэн байдаг. Энээнһээ боложо, кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байһан хурьгад олоороо үхэнэ,—гэжэ хэлэбэ.

Малажалые саашадаа амжалтатайгаар хүгжөөхын тула шадабаритай мэргэжэлтэдые олоор бэлдэхэ, эрдэм шэнжэлэлгые һайжаруулха хэрэгтэ зооветинститудай тон шухала үүргэ дүүргэхэ байһан тушаа нүхэр Филиппов хэлэбэ. Тиихэ зуураа, эрдэм шэнжэлэлгын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха, мэргэжэлтэдэй һуралсалые мүнөө үеын эрилтэнүүдые хангахаар ябуулха гэхэдээ, институднай байраар дутана, энэ хэрэгтэмнай республикын партийна, советскэ органуудай хүтэлбэрилэгшэд туһалнагүй.

—Зургаадахи табанжэлдэ институднай шэнэ байратай болохо. Энэ хэрэгтэ 60 миллион түхэриг хараалагдаа. Теэд тэрэниие бариха уялга абаһан республикын барилгын трест тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна,—гэжэ нүхэр Филиппов хэлэһэн байна.

Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан нүхэр **Юмдылыкова** үгэ абажа, партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые үнэн зүрхэнһөө һайшаан дэмжэһэн тухайгаа хэлэбэ.

— Манай колхозой малшад үбэлжэлтые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа гаргана. Колхознай 300 гаран тутал, 3000 гаран хурьга абаад, хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байна. Теэд манай колхоздо малай уһалуури ехэ муу. Тэрээнһээ боложо, малай тамир муудаха ушар гарана. Гараар худаг малтахада уһан гаранагүй, эрхэбэшэ машинаар малтаха хэрэгтэй болоод байна. Тиимэһээ энэ шухала хэрэгтэмнай республиканска тусхайта организацинууд туһалха бэзэ гэжэ найданаб,—гэжэ тэрэ хэлээ.

Республикын колхозуудта племенной хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр табигданхай, энэ хэрэгые тоохогүй ябадал ушардаг гэжэ Сэлэнгын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Титов** үгэ хэлэхэ зуураа тэмдэглэбэ.

— Республикын Хүдөө ажахын министерство, партиин обком племенной хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа һүүлшын жэлнүүдтэ өөдтэй юумэ хээгүй. Үүлтэртэ малнуудай тоо бүридхэлые нягтаар табихын, саашадаа малай үүлтэрые ямар аргаар һайжаруулхаб гэһэн тодорхой түсэб зохёохын түлөө хэншье оролдоногүй. Үүлтэртэ малые колхозуудта хубаарилан худалдаха хэрэг гансахан республиканска живконторын мэдэлдэ үгтэнхэй. Энээн тушаа Хүдөө ажахын министерство, тэрэнэй мэргэжэлтэд һанаагаа зобоногүй хэбэртэй, — гэжэ тэрэ шүүмжэлээ.

Малые искусственнаар үрэжүүлхэ гүрэнэй пунктнуудые эмхидхэхэ хэрэгэй ехэ аша туһатай байһан тушаа нүхэр Титов тэмдэглээ.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар зургаадахи табанжэлэй даалгабариие манай республикын колхозуудай хоёр-гурбан жэлэй туршада бэелүүлжэ шадаха байһан тушаа элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд мэдүүлбэ. Хориин, Кяхтын, Закаменай, Түнхэнэй, Ториин болон Кабанскын аймагуудай колхозууд һү абалгые мүнөө жэл хоёр дахин ехэдхэжэ шадаха байна. Республикын бүхы колхозуудта һү абалгые 1957 ондо, мяха ба ноохо абалгые 1958 ондо хоёр дахин ехэдхэхэ арга боломжо гүйсэд бии байна гэжэ эдэбхитэдэй суглаан тодорхойлбо.

Теэд, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө малдаа элбэг тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэй болоно. Энээн тушаа КПСС-эй Баргажанай айкомой секретарь нүхэр **Малыгин** ингэжэ хэлэбэ:

—Жэлһээ жэл бүри манай колхозууд адуу малаа тэжээлээр хангадаггүй. Тарилгын талмайһаа, сабшалан дээрэһээ ургаса тон багаар абтана. Манай республикын эрхэ байдалда үндэр баян ургаса ургуулха агротехническэ тусхай хэмжээ-ябуулганууд тодорхойлогдоодүй.

Сабшалангай газарые һайжаруулха, малда тэжээл элбэг ехээр бэлдэхэ хэрэгтэ МТС-үүд анхаралаа бүри табинагүй. Республикын Хүдөө ажахын министерство МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ энээн тушаа шанга эрилтэ табинагүй.

Баргажан голые зүбөөр ашаглаха тушаа союзна правительствын тусхай тогтоол үшөө 1950 ондо абтабашье, мүнөө хүрэтэр бэелүүлэгдэжэ эхилээдүй гэжэ нүхэр Малыгин мэдүүлбэ. Энэ хэрэгые республикын Министрнүүдэй Совет анхаралдаа абаха зэргэтэй.

Колхозой үйлэдбэридэ туйлагдаһан түрүү дүй дүршэлые саг дары согсолхо, тэрэниие олоной шадабари болгохо асуудалда нүхэр Малыгин үгынгөө эсэстэ тогтоһон байна.

Тарянай болон сабшалангай газарые уһалхын түлөө Үдэ голдо ородог горхон дээрэ хаалта барижа эхилһэн тухайгаа Заиграйн аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермые даагша нүхэр **Бадмаев** хэлээ. Тэрэ хаалта барижа дүүргэхэдээ 800 гектар тарянай, 200 гектар сабшалангай газар уһалагдаха байна.

— Партиин XX съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон манай колхознигууд малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Тугалнуудаа эхэһээнь һалгаажа, хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлһэнэй ашаар, мүн малдаа типовой һайн байрануудые бариһанай ашаар үбэлжэлгээ нэгэшье малай хоролтогүйгөөр үнгэргэжэ байнабди. Үнеэн бүриһөө нёдондо түрүүшын 5 һара соо 76 литр һү һаагдаһан һаа, мүнөө тэрэ үедэ 240 литр һүн һаагдаһан байна. Мүнөө жэл малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэхэбди, — гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Малажалые амжалтатайгаар хүгжөөхын түлөө орооһо тарянай ажахые һайнаар эрхилхэ хэрэгтэй болоно. Теэд республикын колхозуудта мүнөө үедэ хабарай тарилгада бэлэдхэхэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Түбхын түрүүндэ үрэһэ хүрэнгэ дутамаг байна. Орооһото к[...] рануудай үрэһэ хааха түсэб[...] процент, хартаабхын—47,9 п[...] дүүргэгдэһэн байха юм. Ил[...] Хэжэнгын, Хориин, Закаменай[...] румканай аймагай колхозууд [...] һөөр дутамаг. Олон аймагуудта[...] даһан үрэһэн тарилгын ша[...] хүргэгдөөгүй байһаар.

Элидхэлшэ болон хэдэн үгэ[...] шэд үбэлэй агротехническэ хэ[...] ябуулганууд тон хангалтагү[...] үнгэргэгдэжэ байһан тушаа [...] тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, наг[...] зөөхэ түсэб миил 14 процент [...] гэгдэһэн байха юм. Яруунын, [...] менай, Хориин, Курумканай [...] гуудта энэ хүдэлмэри арайхан [...] 3—6 процент дүүргэгдээ.

Кударын, Кяхтын, Байкало[...] рын аймагай колхозууд минера[...] үтэгжүүлгэ зөөжэ эхилээдүй ба[...] дээрэһээ шүүмжэлэлдэ ороо.

XX съездын делегат, Яруунын [...] магай Молотовой нэрэмжэтэ к[...] зой түрүүлэгшэ нүхэр **Банзаро**[...] хэлэхэдээ, 1956 ондо орооһото [...] турануудай тарилгын талмайе [...] гектараар үргэдхэхэ, мянган г[...] тарянай газарые уһалдаг [...] байһанаа мэдүүлбэ.

—Манай колхоз тарилгадаа [...] хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ бэлдэ[...] Малайнгаа ашаг шэмые, тарян[...] гаа ургасые дээшэлүүлжэ, 1956[...] олзо доходоо нёдондонойхиһо[...] процентээр ехэ болгохо байнаб[...] гэжэ тэрэ саашань хэлээ.

Хүдөө ажахын артелиин Ус[...] хубилалта хэхэ, колхозуудта [...] лай эмхидхэлые һайжаруулха, [...] хознигуудта һара бүри аванс [...] байха гэһэн партиин ЦК-гэй, С[...] эй Министрнүүдэй Соведэй то[...] лые колхознигуудай ехэ баярта[...] угтаһан тухай нүхэр Банзаров[...] бэ.

—Энэ тогтоол хадаа колхоз б[...] дэ ажахыгаа хурдан түргэнөөр [...] жөөхэ, колхозой хүтэлбэрилэгш[...] ажал хэрэгээ мэдэжэ, эдэбхитэ[...] хүтэлбэрилхэ арга олгоо. Манай[...] хоз гараха һараһаа эхилжэ, ко[...] нигуудтаа һара бүри аванс [...] болохонь,—гэжэ хэлээд, тэрэ [...] дүүргэнэ.

Саашалаа хүдөө ажахын хүт[...] рилгэ улам һайжаруулха, ко[...] МТС бүхэнэй ажал хүдэлмэриие [...] зэгыгөөр шудалха, хүдөө аж[...] продукциин өөрынь үные химда[...] ха, колхозууд, совхозууд болон [...] үүдтэ ажалай бүтээсэ дээшэлү[...] асуудалнуудта эдэбхитэдэй суг[...] да хабаадагшад онсо анхаралаа[...] дуулаа.

Партийно-эмхидхэлэй ба идеологическ[...] хүдэлмэриие улам һайжаруулха

Партийно-эмхидхэлэй ба идеологическа хүдэлмэридэ бии байһан горьтой дутагдалнуудые партиин XX съезд элирүүлээ. Съездын элирүүлһэн эдэ дутагдалнууд манайшье областной партийна организациин хүдэлмэридэ бии байна гэжэ элидхэлшэ, мүн үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Ажахын ба культурна байгуулалтын талаар КПСС-эй XX съездын табиһан ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада партийно-эмхидхэлэй болон идеологическа хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, ажахын бүхы һалбаринуудые, колхоз болон совхозуудые тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг болохо шухала.

КПСС-эй Баргажанай айком хүдөө ажахые халирхайгаар хүтэлбэрилһөөр. Мүн партиин Бичурын, Заиграйн, Яруунын, Тарбагатайн айкомуудай хүдөө ажахые хүтэлбэрилдэг арга методүүдтэнь ехэ дутагдалнууд бии. Партиин эдэ айкомууд үнгэрһэн партийна конференцинүүд дээрэ гараһан шүүмжэлэлнүүдһээ ёһотой тобшолол хээдүй байһаар.

Партиин айкомуудай Курбын, Бичурын, Кяхтын, Кабанскын, Бургалтайн МТС-үүдэй зонодохи инструкторска группанууд һулаар хүдэлмэрилнэ. Республикын Министрнүүдэй Соведэй, олон министерствонуудэй, нютагай Соведүүдэй, профсоюзна, комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

—КПСС-эй XX съезд марксистско-ленинскэ теориин саашадаа хүгжэлгэдэ тон ехэ нэмэри оруулалта хээ. Социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха, мүнөө сагта дайн сэрэгые зайсуулха арга боломжонууд, элдэб оронуудай социализмда орохо формонууд гэхэ мэтын мүнөөнэй уласхоорондын хүгжэлтэдэ хабаатай зарим принципиальна асуудалнуудта КПСС-эй XX съезд тодо һонор ленинскэ тайлбарилга үгэжэ, мүнөө сагай хүдэлмэришэнэй, коммунистическэ ба демократическа хүдэлөөе батаар зэбсэгжүүлээ,—гэжэ КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр **Очиров** хэлэбэ.

Съездын материалнууд соо хэлэгдэһэн теоретическэ асуудалнуудые творческоор шудалха, тиигээд съездын тогтоолнуудтай бүхы ажалшадые танилсуулжа, удаань съездын табиһан зорилгонуудые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлгэдэ тэдэниие эмхидхэн элсүүлхэ гэшэ бүхы коммунистнуудай, идеологическа фронтын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно.

Сэлэнгын ба бусад зарим аймагуудта КПСС-эй XX съездын [...] риалнуудые тайлбарилан ойлг[...] тон шухала хэрэгые богони [...] рой кампани, суглаа, митинг[...] гэлгөөр, агитаторнуудай хөөрэ[...] гөөр хизаарлаха гэһэн һэдэлг[...] раа. Энэ тон буруу һэдэлгэ [...] Съездын материалнуудые [...] уншалгаар дүүргэжэ болохогү[...] рин тэрэниие үни удаан са[...] гүнзэгыгөөр, ажабайдалтай [...] холбоотойгоор арад зондо та[...] рилха, мүн партийна гэгээрэлэй[...] жогуудай, семинарнуудай за[...] нуудта шудалха хэрэгтэй. КПС[...] XX съездын материалнуудые [...] лэн, харуулан ойлгуулха агита[...] шэнэлхэ шухала.

Партийна организацинуудай [...] логическа хүдэлмэринь ганса [...] хүнүүдтэ һүгэдэн шүтэдэг ябал[...] үлэгдэлнүүдые ба тэрэнэй х[...] лонгуудые зайсуулхада туһалх[...] гэтэй.

Социалистическэ мүрысөө э[...] хэлгэдэ ёһо тэдыгээр хандадаг[...] дал, ехэ ехэ уялганууд абтаһа[...] дүүргэгдэнгүй үлэшэдэг ушар [...] олон гэжэ нүхэр Очиров шүү[...] бэ.

Партийно-эмхидхэлэй хүд[...] риие һайжаруулхын тулада па[...] на ажабайдалай ленинскэ ёһо[...] мые һэргээн сахиха, парти д[...] демократиие хүгжөөхэ, хамты[...] тэлбэриин ёһо гурнмуудые са[...] партийна олониитын эдэбхиие[...] болгохын, партиин хэрэгэй [...] коммунистнуудай харюусалгые[...] шэлүүлхын тулада шүүмжэл[...] лон өөрыгөө шүүмжэлгэ [...] рүүлхэ хэрэгтэй гэжэ элидхэл[...] үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

КПСС-эй обком партиин [...] муудай секретарьнуудай, инс[...] торнуудай, мүн МТС-үүдэй [...] торнүүдэй семинар хэжэ, тэ[...] хүдэлмэриин арга методүүдые[...] жаруулха тушаа өөдтэй юумэ[...] лэй жэлнүүдтэ хэхээ болишоо,[...] КПСС-эй Баргажанай айкомой [...] ретарь нүхэр Малыгин, КПС[...] Мухаршэбэрэй айкомой секр[...] нүхэр Шадаров гэгшэд шүүм[...] Кадрнуудые шэлэн олохо ба [...] жүүлхэ хүдэлмэридэ, хүд[...] ажалшадай культурна эрилтэ[...] хангаха хэрэгтэ ехэхэн дута[...] нууд бии, тэдэниие усадхаха [...] ла гэжэ нүхэр **Цыренов**, До[...] гэгшэд хэлээ.

Нэгэн дуугаар баталан а[...] тогтоол соогоо областной п[...] на эдэбхитэдэй суглаанда [...] дагшад КПСС-эй XX съездын [...] хэбэринүүдые бүримүһэн һа[...] гаад, тэдэниие бэелүүлхэ хэ[...] ябуулганууды хараалаа.

...нухэр Болеслав Берудые хүдөөлүүлгэ

...ршава, мартын 16. (ТАСС). ...дэр Польско Арадай Респуб... өөрынгөө агуухэ хүбүүн, со...тическэ Польшые эмхидхэн ...улалсаһан тон бэлигтэ эмхид..., Польско Нэгэдэмэл Хүдэлмэ...эй партиин Центральна Ко...дай нэгэдэхи секретарь нүхэр ...слав Берудые һүүлшын замда ...бэ.

...ршава угаа ехэ шаналал гашуу... оронхой. Гүрэнэй сагаан... тугууд хара бүдөөр хүреэлэг... байрын гэрнүүд дээрэ, прави...тын эмхи зургаануудай, нии... организацинуудай газаагуур ...тэй. Хара бүдөөр хүреэлэгдэ... Болеслав Берудэй дүрсэ зу...—талмайнууд дээрэ гэрэй ха...дадаатай. Болеслав Берудэй ... хуурсаг ПОРП-ын Цент... Комитедэй байшан дотор та.... Тэрэ байшангай дэргэдэ ...шын түб хотын олон мянган ...шад байна. Оронойнь олон ...мянган хүнүүд Болеслав Беру...урсагай хажуугаар ябажа га.... Эртэ үглөөгүүр ажалшадые ...хаяа болибо.

...с 35 минутада Н. С. Хрущев, ... Яснов, Н. Т. Кальченко, В. И. ..., Ю. И. Палецкис, И. С. Ко..., И. Бобровников, В. Л. Васи...ия, П. К. Пономаренко, мар... Чжу Дэ түрүүтэй Хитадай пра...ствын делегаци, А. Новотный, ... Дюкло, Гарри Поллит, Андраш ...юш, Киву Стойка, Энвер Ход..., Матэри, И. Михайлов, С. ...нович-Темпо гэгшэд, олон оро...й ахадүү коммунистическэ ба ...мэришэнэй партинуудай хүтэл...гшэд болон гэшүүд зал соо ... Эдэнэр уласхоорондын ком...тическэ ба хүдэлмэришэнэй ...өөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулаг... нүхэр Берудтэй һүүлшынхиеэ ...хахасахаяа ерэһэн байна.

...а барагшын хуурсагай дэргэ... ...дэлэлэй харуул 5 минута бо... ...лэ һэлгэгдэнэ. 9 час 50 мину... Болеслав Берудэй соратнигууд: ...-ын ЦК-гэй Политбюрогой ... А. Завадский, Ю. Циранке... ..., Рокоссовский, Э. Охаб, З. ..., Г. Минц, Я. Берман, Ф. Юж..., Мазур, В. Дворакoвский, Р. ...овский, ПОРП-ын ЦК-гэй ...тарьнууд В. Матвин, Е. Морав... ...гшэд хүндэлэлэй харуулда ...на. Наһа барагшын түрэлхид, ... хүнүүд хуурсагай хажууда ... Шаналал гашуудалай хүг... ...гунигта абяан зал соо дуулда...

...а барагшын бэетэй хуурсагые ...анаар үргэжэ, газаа тээшэнь ...ана. Сэрэгэй харуул абяа ...гүй болон зогсобо. Хуурсагынь ...ериин лафет дээрэ табигдана. ...үүлэгшэд Культурын ба нау...доной урда тээхи Центральна ... тээшэ аалиханаар ябана. ...барагшын түрэлхид, дүтынь хү... Польско Нэгэдэмэл Хүдэлмэ...эй партиин ба Польско Ара...еспубликын правительствын ...эрилэгшэд, ахадүү коммунис... болон хүдэлмэришэнэй пар...дай делегацинуудай гэшүүд ...айнь хойноһоо ябана. Үйл...өөр хажуугаар олон мянган ...ад шаналал гашуудалтайгаар ...иргүй болоод зогсоно. Тэдэ...алгай пуладаа абаад, Боле... Берудые үдэшэлсэнэ.

...өөлүүлэгшэд Центральна тал...эрэ ерэбэ. Талмай шаналал ...алай шэнжэдэ оронхой. Куль... ба наукын ордоной орой дээрэ бүдөөр хүреэлэгдэһэн гүрэнэй ...гойлгогдонхой.

...а барагшын бэетэй хуурсагые ... табсан дээрэ табина. Поль...рэнэй хүтэлбэрилэгшэд, аха... коммунистическэ болон хүдэл...энэй партинуудай делегаци...рибунада гарана. Талмай дээ...льшын түб хотын 150 гаран ... ажалшад суглаба. Колоно...дээгүүр шаналал гашуудалай ...тэй тугууд, наһа барагшын ...зурагууд харагдана.

...ас. Талмай дээгүүр сиренын ... дуулдаба. Бүхы талмай, Польско Арадай Республика, ... бүхы город, тосхонууд абяа...оно. Үйлсөөр хүнүүд ябахаяа ... Бүхы орон гурбан минута ...о абяагүй байжа, өөрынгөө ...хүбүүс, Польско Нэгэдэмэл ...мэришэнэй партиин Централь...омитедэй нэгэдэхи секретарь ... Болеслав Берудые хүндэлбэ. ...тийна гимн «Интернациона...» абяан дуулдана. Варшавын ...шадай шаналал дурасхаалай ...т эхилнэ.

...алал дурасхаалай митингые ...ско Нэгэдэмэл Хүдэлмэришэ...артиин Центральна Комитедэй, ... соведэй ба Польско Ара...еспубликын Министрнүүдэй ... үмэнэһөө ПОРП-ын ЦК-...литбюрогой гэшүүн, Гүрэнэй ... түрүүлэгшэ А. Завадский

А. Завадский иигэжэ хэлэбэ:

Болеслав Берут нүгшэбэ, теэд бата бэхи жагсаалтай манай парти—Польско Нэгэдэмэл Хүдэлмэришэнэй парти мандажа байна. Болеслав Берут манай партиин хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагша, вождь байһан юм. Манай Арадай Польша дэлхэй дээрэ өөрынгөө хүсэ шадалые, өөрынгөө удхашанарые арьбадхан оршон мандана. Болеслав Берут арадай Польшые байгуулхын, хүгжөөн бэхижүүлхын түлөө шэн зоригтойгоор ажалладаг һэн. Бүхы дэлхэйн бумбэрсэг дээрэ илан байгаа социализмын агуухэ үзэл суртал оршон мандана. Энэ үзэл сурталай түлөө Болеслав Берут үнэн шударгыгаар тэмсэдэг байһан юм. Тиимэһээ шаналан гашуудажа байхын хажуугаар, ажалшадай туйлалтануудые нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр хамгаалха, инаг түрэл Эхэ ороноо—арадай Польшые али болохоор бэхижүүлхэ, манай ороной ажалшадай материальна болон культурна байдалые тон түргэнөөр һайжаруулхын тулада бүри һайнаар, улам бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэ, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай арадуудтай, Хитадай Арадай Республикатай, арадай демократиин бүхы оронуудтай, дэлхэйн эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудтай манай арадай хани барисаае бэхижүүлхэ гэһэн тангариг үгэнэбди.

Һүүлээрнь Польско Нэгэдэмэл Хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүн, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич үгэ хэлэбэ.

Болеслав Берудэй революционно замые харуулан, Ю. Циранкевич иигэжэ хэлээ:

Арад зомнай партияа тойрон нягтаар жагсанхай гэжэ хэлэдэгбди. Энэ үнэн ушарые уржадэр, үсэгэлдэр, мүнөөдэр, бидэ Варшавын эгээн ехэ талмай дээрэ нюдөөрөө хараабди. Бидэнэр эндэ ниитэ шаналал гашуудалаар нэгэдэһэн тоогүй олон хүн зоной дунда байнабди. Бүхы орон соохи полягууд мүн лэ иимэ һанал мэдэрэлтэй байна гэжэ мэдэнэбди. Арадай Польшын ниитэ хэрэг бидэниие бултыемнай нэгэдүүлээ. Болеслав Берут энэ хэрэгэй түлөө тэмсэдэг агуухэ тэмсэлшэ, солдат, хүтэлбэрилэгшэ мүн байгаа. Тиимэһээ мүнөөдэр манай нүхэд урагшаа дабшахын тулада өөһэдынгөө зэргэнүүдые улам нягтаар жагсаана. Парти болон арад зон мүнөөдэр өөһэдынгөө зэргэнүүдые улам бүри нягтаар жагсаагаад, Болеслав Берудтэй хамтадаа бидэнэй хараалһан замаар урагшаа дабшана. Энэ замаараа ябахадамнай Болеслав Берут, энэ революционерэй, социальна үнэн зүб байдалай түлөө тэмсэлшын сэдьхэл зүрхэн, нугаршагүй революционерэй һанал бодол, марксизм-ленинизмын үзэл сурталда тэрэнэй тон үнэн сэхэ байдаг ябадал, тэрэнэй дүлэтэ патриотизм, тэрэнэй хэлбэришэгүй интернационализм, ажалшадай хэрэгтэ, польско арадай хэрэгтэ, социализмын хэрэгтэ, уласхоорондын хүгжэлтын ба эб найрамдалай агуухэ хэрэгтэ тэрэнэй тон үнэн сэхэ байдаг ябадалынь бидэнтэй хамта хододоо ябалсаха байна. Болеслав Берут энэ хэрэгтэ бүхы ами наһаяа зорюулан үгөө.

Партиингаа зэргэнүүдые бүри нягтаар жагсаахадамнай, хүсэтэй, бүри баян Польша байгуулгада польско арадай нэгэдэлые улам бата бэхи болгоходомнай, Советскэ Союзай Коммунистическэ партитай эбдэршэгүй бата нэгэдэлээ, социализм байгуулжа байгаа оронуудтай өөһэдынгөө нэгэдэлые, амгалан ажалаа хэдэг бүхы арадуудтай өөһэдынгөө ахадүү ёһоной хани барисаае бидэ бүхы партийна ба партийна бэшэ хүнүүдэй улам бүри бэхижүүлхэдэ Болеслав Берут бидэнтэй хамта ябалсаха байна — гэжэ саашань Ю. Циранкевич хэлэбэ.

Национальна фронтын бүхэпольско комитедэй үмэнэһөө С. Игнарай үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, Советскэ правительствын делегациин толгойлогшо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн, КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи Секретарь Н. С. Хрущевто үгэ үгтэнэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар, гэжэ Н. С. Хрущев хэлэнэ, манай хүндэтэ нүхэр ба хани Болеслав Берудэй нүгшэһэндэнь Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, бүхы советскэ арад ахадүү польско арадтай хамта тон ехээр шаналан гашуудажа байна. Болеслав Берут нангин һайхан ами наһаяа зүрхэнэйнгөө һүүлшын сохисо хүрэтэр польско арадые капиталистическэ богоолшолгоһоо сүлөөлхэ агуухэ хэрэгтэ, Польшые хүдэлмэришэд, тарияшадай сүлөөтэ, бэеэ даанхай демократическа гүрэн болгохын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ зорюулаа.

Эхэ оронойнгоо дүлэтэ патриот байһан нүхэр Берут хододоо баатар шанга зоригтой коммунист-ленинец байһан юм. Революционно тэмсэлэй олон жэлэй дүй дүршэлынь, марксизм-ленинизмын теориие гүнзэгыгөөр шудалһаниинь нүхэр Берудэй ехэ революционер, польско ба уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша болоходо, коммунизмын агуухэ хэрэгэй түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ болоходо туһалаа.

Советскэ Союзай арадууд, бүхы дэлхэйн ажалшад нүхэр Берудэй арюун нангин дурасхаалые хододоо һанажа ябаха, польско ба уласхоорондын революционно хүдэлөөндэ тэрэнэй эдэбхитэйгээр хабаадалсан ажаллаһаниие, арадай Польша дотор арадай демократиин байгуулалта тогтоожо, социализм байгуулгын хэрэгтэ тэрэнэй дүүргэһэн угаа ехэ үүргые, социалистическэ оронуудтай агуухэ хани барисаа байгуулан бэхижүүлхэ хэрэгтэ тэрэнэй хэһэн тон ехэ туһа нэмэриие хэзээдэшье мартахагүй.

Польско арадай эгээн шухала интересые сахиха зуураа, нүхэр Берут польско болон советскэ арадуудай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхэ тухай, Польско Нэгэдэмэл Хүдэлмэришэнэй партиин болон Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хоорондохи нягта холбоо барисаа хүгжөөхэ тухай анхарал оролдолго хододоо гаргадаг һэн. Болеслав Берут Советскэ Союзай ехэ ба үнэн сэхэ хани нүхэрынь байһан юм. Тиихэ зуураа, энэ хани барисаан манай оронуудай арадуудта аша туһатай гэжэ тэрэ тон һайнаар мэдэдэг байгаа гэжэ саашань Н. С. Хрущев хэлэбэ.

Түгэсхэлдэнь Н. С. Хрущев иигэжэ хэлэбэ:

Польшын, Советскэ Союзай ба социалистическэ бусад оронуудай арадуудай зохёон байгуулха агуухэ ажалай шэнэ амжалтанууд, марксизм-ленинизмын арюун нангин үзэл сурталай илан мандахын түлөө туйлагдаха шэнэ илалтанууд манай хүндэтэ нүхэр Берудтэ эрхим памятник болохо байна.

Польско арадай агуухэ хүбүүн Болеслав Берудтэ хэтын алдар солло, этүүридэ мүнхэ дурасхаал!

Чжу Дэдэ үгэ үгтэбэ. Польско арадай вождь, Хитад арадай хүндэтэ хани нүхэр Болеслав Берудэй наһа бараһантай дашарамдуулан, Чжу Дэ Хитадай Коммунистическэ партиин, правительствын ба бүхы хитад арадай үмэнэһөө гүн ехэ шаналал гашуудалаа мэдүүлнэ. Шаналал гашуудалта эдэ үдэрнүүдтэ хитад арад бүхы дэлхэйн ажалшадтай хамта эб найрамдалай болон социализмын хэрэгэй шэнэ илалта туйлахын тулада ахадүү польско арадтай һанал нэгэдэлээ улам бэхижүүлхэ байна гэжэ Чжу Дэ хэлэбэ. Һүүлээрнь А. Новотный, С. Вукманович-Темпо, Жак Дюкло үгэ хэлээ.

Митинг дүүрэбэ. Оркестр Польско Арадай Республикын гүрэнэй гимн гүйсэдхэнэ. Шаналал гашуудалай маршын абяан доро нүхэр Болеслав Берудэй бэетэй хуурсагые табсан дээрэһээ абажа, артиллериин лафет дээрэ табина. Хүдөөлүүлэгшэд сэрэгэй кладбищи тээшэ ошоно.

Хүдөөлүүлэгшэдэй бүхы замдань үйлсэнүүдтэ байһан олон мянган варшавянууд Болеслав Берудые һүүлшын замда шаналал гашуудалтайгаар үдэшэбэ.

15 час. Хүдөөлүүлэгшэд сэрэгэй кладбищида хүрэбэ. Польско Нэгэдэмэл Хүдэлмэришэнэй партиин ба Польско Арадай Республикын правительствын хүтэлбэрилэгшэд наһа барагшын бэетэй хуурсагые даб дээрээ хэгдэһэн субарга тээшэ аргааханаар абаашажа, үндэр газарта табина. Хуурсагайнь хажууда ахадүү коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэд, делегацинуудай гэшүүд жагсана. Болеслав Берудэй бэетэй хуурсагай дэргэдэ ПОРП-ын Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүн, ПОРП-ын ЦК-гэй секретарь Эдвард Охаб үгэ хэлэнэ. Артиллерийскэ салют болобо. Наһа барагшын бэетэй хуурсагые субарга соо хэбэ. Партийна гимн «Интернационал» дуулана.

Тиин шаналал гашуудалай хүгжэм дахин гунигтайгаар дуулдана. Болеслав Берудэй хүүр дээрэ веногүүдые табижа эхилнэ.

Нүхэр Болеслав Берудэй бэетэй хуурсаг кладбищи дээрэхи субарга дотор даб дээрээ байха юм. Саашадаа хуурсагынь Варшавска хэрэмэй тусхай гэр соо асарагдаха байна. Тэндэнь польско хүдэлмэришэн ангиин, польско арадай гайхамшагта хүбүүд хадаглагдаха юм.

Республикын колхозуудта барилгын модо бэлдэлгын, зөөлгын ябаса тухай 1956 оной мартын 16-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Модо бэлэдхэл	Модо зөөлгэ
Түнхэнэй	146,5	115,0
Кабанскын	151,7	79,0
Прибайкальска	119,5	82,5
Бичурын	118,5	72,2
Мухаршэбэрэй	116,0	65,5
Кударын	112,0	46,6
Тарбагатайн	102,1	51,0
Байкало-Кударын	100,0	32,0
Курумканай	96,2	54,5
Сэлэнгын	93,3	64,8
Закаменай	93,0	64,7
Ториин	92,7	42,6
Баргажанай	92,3	32,7
Кяхтын	90,0	26,7
Зэдын	78,7	59,8
Иволгын	79,5	32,0
Яруунын	73,7	35,5
Хориин	70,6	26,7
Хэжэнгын	70,5	42,0
Ахын	51,9	45,3
Баунтын	43,0	31,0
Заиграйн	42,0	30,2

* * *

Февралиин 15-һаа мартын 15 болотор республика дотор барилгын модо, шулуу бэлдэхэ, зөөхэ һара үнгэрбэ. Энэ үедэ барилгын модо бэлдэлгээр ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Мартын 6-һаа 15 болотор республика дотор 51.247 кубометр модон отолгодоо.

Модо отололгоор Түнхэнэй, Кабанскын, Бичурын, Мухаршэбэрэй, Кударын болон бусад хэдэн аймагуудай колхозууд һайн үрэ дүн туйлаһан байха юм. Жэшээлхэдэ, Түнхэнэй аймагай колхозууд модо отолхо түсэбөө 146,5 процент, модо зөөхэ түсэбөө 115 процент дүүргээ. Тэрэнэйнгээ хажуугаар барилгада хэрэглэгдэхэ 4 мянган кубометр шулуу бэлдэжэ, 2280 кубометрынь барилгын газарта зөөгөө. Мүн Кударын аймагай колхозууд 6 мянган кубометр шулуу бэлдээд, 2,5 мянган кубометрыень зөөһэн байха юм.

Гэбэшье, хэдэ хэдэн аймагуудта барилгын модо отолхо, илангаяа тэрэниие зөөхэ тушаа үнгэрһэн һарада өөдтэй юумэ хэгдэбэгүй. Модо отолхо, зөөхэ хүдэлмэриие Заиграйн аймагай колхозууд тон муугаар ябуулаа. Һүүлшын хахад һарада тэдэнэр оройдоо 2749 кубометр модо отолоо. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, аймагай олонхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд доторойнгоо арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэжэ, энэ хүдэлмэридэ колхознигуудаа элсүүлхын оронд, шефүүд болон механизаторнуудые хүлеэһээр үнгэрөө. КПСС-эй Заиграйн айкомой секретарь нүхэр Петров, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ангаров болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ тон буруу хараа бодолтой эбсэшоод һуудаг. Имагтал тэрээн дээрэһээ боложо, үнгэрһэн һарын туршада модо бэлдэхэ жэлэйнгээ түсэбые тэдэнэр оройдоо 42 процент, модо зөөхэ түсэбөө 30,2 процент дүүргэһэн байна. Тиин Заиграйн аймагта барилгын модо, шулуу бэлдэхэ, зөөхэ арга боломжонууд угаа ехэ. Тэрэнээ гүйсэд хэрэглэжэ, аймагай хүтэлбэрилэгшэд март һара дүүрэтэр эрид шанга хэмжээ абаха зэргэтэй.

Тиихэдэ Баунтын, Ахын, Хэжэнгын, Иволгын аймагуудай колхозууд барилгын модо бэлдэлгэ, зөөлгөөр ехээр гээгдэжэ ябана. Баргажанай аймагай колхозууд модо зөөхэ түсэбөө мини 26,7 процент дүүргэбэшье, энэ хүдэлмэридэ оройдоо 1 автомашина, 6 трактор табяад байна. Мүн иимэрхүү байдал Кяхтын, Байкало-Кударын, Яруунын аймагуудта ушарна.

Барилгын модо, шулуу бэлдэхэ, зөөхэ һарын дүүрэбэшье, энэ хүдэлмэриие һуладхажа болохогүй. Март һара дүүрэтэр модо отолхо, зөөхэ түсэбые заатагүй дүүргэхэ ёһотой.

Түрүү хүдэлмэришэд шан абана

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй — 1956 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан городой промышленна предприятинуудай хэдэ хэдэн хүдэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин новаторнууд Улан-Удын горсоведэй гүйсэдкомой болон КПСС-эй горкомой үнэтэ шанда хүртэбэ.

Тэдэнэй тоодо Улан-Удын ПВЗ-гэй булад шудхалгын цехын хэбшэн Нина Красикова, «Механлит» заводой шудхалгын цехын хэбшэн Надежда Коркина, шэлэй механизированнэ заводой шэл отологшо Евдокия Непомнящих болон бусад оролсоно. Нүхэр Непомнящих бэрхээр ажаллажа, барилгын материалнуудай промышленностиин министерствын предприятинуудай түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн болонхой.

Эдэ нүхэд шан абаха зуураа, зургаадахи табанжэлэй түсэбые бэелүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаха байһанаа мэдүүлбэ.

М. Васильев.

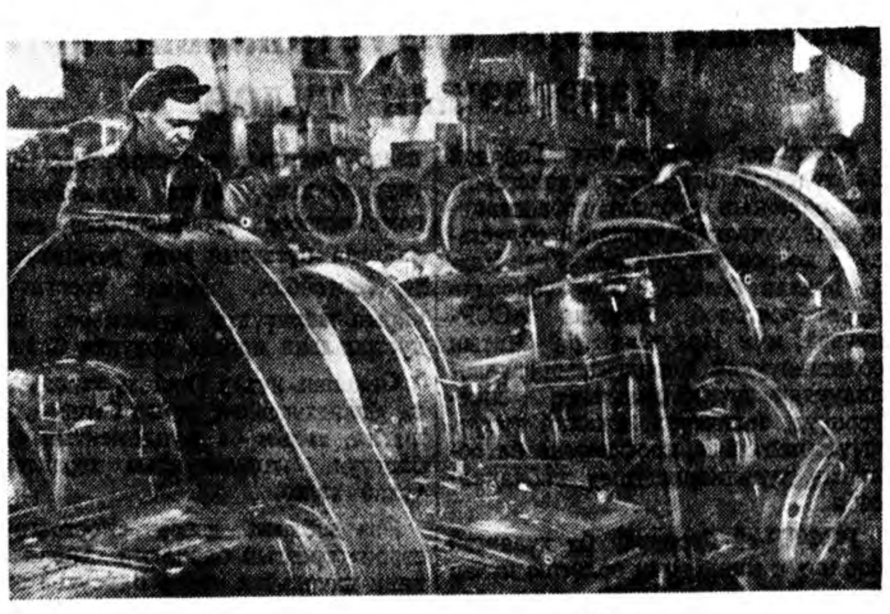

ПВЗ-гэй хүдэлмэришэд СССР-эй арадай ажахые 1956—1960 онуудта хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директиванууды бэелүүлэн, ажалай үндэр бүтээсэ үдэр бүри туйлана. Заводой вагонно-колёсно цехын токарь Николай Кавеня эдэ үдэрнүүдтэ нормоёо 150—160 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Кавеня хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Гахай үсхэбэрилхэдэ олзотой

Эхэ оронойнгоо арадай ажахые улам саашань асари ехээр хүгжөөхэ, мүн советскэ хүн зоной ажана байдалые бүри һайжаруулхаар хараалагдаһан зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XX съездын Директивэнүүдээр урмашан зоригжоһон манай колхозой гэшүүд артелиингээ ниитын ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө улам эршэ зоригтойгоор ажаллажа байна. Бидэнэр энэ урмандаа, мүн баһа түрүүшүүлэй жэшээгээр малай ашаг шэмые ехэдхэхын тула партиин ЦК-эй январска Пленумэй тогтоолой үндэһөөр баталан абаһан хэмжээ-ябуулгануудаа зургаадахи табанжэлэй түсэбтэй зохилдуулан хаража үзөөд, тэрэнээ 1960 ондо бэшэ, харин 1958 ондо дүүргэхэ гэжэ шиидээбди.

Тиигэжэ ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа парти, правительствынгаа түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ, манай колхозой гэшүүд үнгэрэгшэ ажахын жэл соо түрүүшынгээ зарим тэды амжалта туйлаа һэн. Урда жэлэйхитэй сасуулхада нёдондо жэлдэ үнеэнһээ һү һаалгые, хонидһоо нооһо хайшалалгые нилээд дээшэлүүлһэн байнабди. Тиигэжэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 139 килограмм нооһо, 14,73 центнер һү, 8,5 центнер мяха абаабди. Һү һаалгые, нооһо хайшалалгые ехэдхэжэ байбашье, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ тоолоожо үзэхэдэ, тон бага мяхан абтана. Тиимэһээ бидэнэр саашадаа мяха абалгые ехэдхэхэ, гүрэндөө гахайн тарган мяха ехээр тушаадаг болохын тула гахай үсхэбэрилгые хүгжөөжэ, ажахыгаа ашаг олзо ехэтэй һалбари болгохо гэжэ шиидээбди. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ манай колхоздо, мүн бэшэшье хүршэ колхозуудтамнай, сэхыень хэлэхэдэ, гахай үсхэбэрилгэ тоогдодоггүй бэлэй. Энэ ушарһаа боложо түсэб дүүргэхын тулада гэхэ гү, али нэрэ зүүһэн гахайн фермэтэй байхын тулада үсөөхэн гахай тэжээгээд лэ, абаһан поршоонхонуудаа хара нарайгаар колхознигуудтаа хубаажархидаг, иишэ тиишэнь худалдажархидаг байгаабди. Тиимэһээ үнгэрэгшэ жэлдэ манай колхоз орооһото культурануудай тарилгын 100 гектар бүридэ центнерһээ үлүүхэн гахайн мяха абажа, гахай үсхэбэрилгэһөө оройдоо 20 мянган түхэригэй олзо доход оруулһан байна.

Гэбэшье, энээнэй тон буруу байһые бидэнэр түрүүшүүлэй дүй дүршэл дээрэһээ хаража мэдээбди. Гахай олоор үсхэбэрилхэ арга манайшье колхоздо бии. Тиимэ арга үнэндөө гансашье манай колхоздо бэшэ, аймагаймнай колхоз бүхэндэ бии гээшэ. Зүгөөр лэ энээндэ анхарал оролдолго гаргажа, энэ хэрэгые һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй болоно. Манай колхоздо һайжаруулагдаһан томо сагаан үүлтэрэй эхэ гахайнууд бии. Мүн гахай үсхэбэрилгөөр баян дүй дүршэлтэй гахайшадтайбди. Манай түрүү гахайшад Намжилма Найданова, Фекла Белоусова гэгшэд жэл бүхэндэ эхэ гахай бүриһөө 18—19 поршоонхо абадаг, гахай харууһалгын, шахажа таргалуулгын олон жэлэй баян дүй дүршэлтэй юм.

Мүнөө жэлдэ бидэнэр 110 гахай шахажа, тус бүриень дунда зэргээр 100 килограмм болгожо, гүрэндөө тушааха байнабди. Энэ зорилгоо бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжо манда хүсэд бии. Мүнөө гахаймнай фермэдэ 9 эхэ гахай, 4 һара болоһон 24, жэл боложо ябаһан 18 толгой гахай бии. Тиихэдэ томо эхэ гахайнууд түрэжэ захаланхай. Мүнөө 50 гаран поршоонхо абтаад, нэгэншье хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Манай гахайшад Ф. Белоусова, Н. Найданова гэгшэд мүнөө жэлдэ эхэ гахай бүриһөө 20-ёод поршоонхо абаха уялгатай юм.

Мүнөө 24 гахай шахалгада табяабди. Эдэниие тус бүридэнь 90—120 килограмм шэгнүүртэй болгохобди. Мүн тиихэдэ ороной түрүү гахайшадай жэшээгээр намартаа шахагдажа тушаагдаха 18 толгой залуу эхэ гахай һаядаа ороондо оруулаад, зундаа түрүүлжэ, поршоонхонуудыень абахабди. Тиигээд мүнөө абтаһан эртын 68 поршоонхонуудые июнь, июль һарануудта шахалганда табижа, тус бүриинь дунда зэргээр 70—80 килограмм болгсод, ажахын жэлэй дүүрэтэр гүрэндөө тушаахабди.

Мүнөө гахайн фермын ажалые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа зохихо хэмжээнүүдые абаад бэелүүлжэ байнабди. Гахайнуудай эдеэлүүлгэ, харууһалга эрид һайжаруулагдаа. Мүн хоёр гахайшадые нэмэжэ табяабди. Саашадаа гахай үсхэбэрилгые хүгжөөхэ зорилгоор мүнөө жэлдэ 30 эхэ гахайн поршоонхонуудтаяа байха типовой шэнэ байра барихабди. Мүн зунай сагта гахайнуудые лагерьна аргаар харууһалхын тула бэлшээритэй, уһатай зохид газарта, үбэлэйнь байраһаа ондоо тээ зунай шэнэ байра түхеэрхэбди.

Тиихэдэ үбэлэйнь байрада эдеэ буйлуулгын хүдэлмэриие механизацилха, мүн үбэлдөө гахайнуудтаа гэдхэн, хүлдөөгүй хартаабха, корнеплод эдюулжэ байхын тулада тусхай байра бариха байнабди. Гахайнуудаа элдэб тэжээлээр бардам хангахын тула өөһэдтөө бии байгаа һүн, орооһо тариан, концентрадһаа гадна хартаабха, элдэб корнеплод, кукуруза ехээр үгэдэг болохын тула эдэ культурануудай тарилгын талмайе мүнөө жэлһээ эхилжэ үргэдхэхые, ургасыень дээшэлүүлхые оролдохобди.

Гахай үсхэбэрилгые хүгжөөхэ хэрэгтэмнай хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бодото туһаламжа, заабари үзүүлхэ ёһотой. Гэхэ зуура, энээнһээ урда тээшье, мүнөөшье манай зоотехнигууд гахай үсхэбэрилхэ хэрэгые һайжаруулха тушаа хүсэд һайнаар оролдоногүй. Илангаяа гахайн фермэдэ зоотехническэ тоо бүридхэл һайжаруулха, ороной түрүү гахайшадай хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй колхознигуудые, нэн түрүүн, гахайшадые танилсуулха, гахайшадай ажал хүдэлмэридэ зоотехнигүүдэй хамһалсаха, заабари үгэхэ гэхэ мэтэ хүдэлмэринүүд хэгдэнэгүй. Тиимэһээ манай зоотехнигууд, Хориин МТС-эй главна зоотехник нүхэр Полусуров өөрөө энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа хандуулдаг, колхозоймнай гахайшадта туһалдаг болохо зэргэтэй.

Манай колхоз гахай үсхэбэрилгые һайжаруулһанай ашаар гансахан мүнөө жэлдэ гахай үсхэбэрилгэһөө үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ дүрбэ дахин ехэ гэхэ гү, али 80 мянган түхэригэй олзо доход абаха аргатай байна. Саашадаа жэл бүхэндэ гахай олоор шахадаг боложо, 1960 ондо 500 толгой гахай шахажа, энэ һалбариһаа 300 мянган түхэригэй олзо доход абадаг болохоор хараалан-хайбди. Тиигэжэ гүрэндэ тушаадаг бүхы мяханайнгаа хахадһаань ехые гахайн мяхаар дүүргэдэг болохо зорилготойбди.

А. Козлов, Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой түрүүлэгшэ.

Хүдөө бэшэгшэдэй бэшэгүүдээр хэмжээ абтаба

Шанга зэмэ тохогдобо

Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан-Шулуута» колхоздо хүдөө ажахын артелиин Устав сахигданагүй, МТФ-е даагша болоһон Цыдыпов хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэжэ, хамтын зөөриие үбэршэлнэ гэжэ манай редакцида селькор бэшэһэн байгаа.

Бэшэг соо хэлэгдэһэн баримтануудые шалгаад, хэмжээ абахыень БМАССР-эй прокуратурада тэрэ бэшэг эльгээгдэһэн юм.

Мухаршэбэрэй прокуратурын шалгахада тэдэ баримтанууд булталаа тодороо. Хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэһэнэйнь түлөө КПСС-эй айкомой бюро Цыдыповтэ партийна шанга зэмэ амасуулаа.

Цыдыпов һүнэй-товарна фермые даагшын уялгаһаа сүлөөлэгдэбэ.

Барилга дээрэ индустриальна арга хэрэглэхын түлөө

Российска Федерациин Городой ба хүдөөгэй барилгын министерствын барилгын, проектнэ организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй областьнууд хоорондын зүблөөн Улан-Удэдэ һаяхан болобо. Энэ зүблөөндэ Бурят-Монголой, Якутска АССР-нүүдэй, мүн Иркутска ба Читын областьнуудай барилгын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, инженернүүд, технигүүд, ажалай түрүүшүүл, партийна, профсоюзна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаба.

РСФСР-эй Городой ба хүдөөгэй барилгын министрын орлогшо нүхэр А. Ф. Дубровин зүблөө нээжэ, богонихон үгэ хэлээ. Һүүлээрнь «Барилгын хүдэлмэри хэхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ба 1956 ондо үйлэдбэридөө шэнэ техникэ хэрэглэхэ зорилго тухай» тус министерствын Главдальстройн начальник нүхэр **Ильинский** дэлгэрэнгы элидхэл хэһэн байна.

— КПСС-эй XX съезд зургаадахи табанжэл соо оронойнгоо хүндэ индустрие улам саашань хүгжөөхэ зуураа, городууд болон хүдөө нютагуудта барилгын хүдэлмэрие үргэн далайсатайгаар ябуулха зорилго табяа, — гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.— Барилга дээрэ ажалай бүтээсэ 52 процентээр дээшэлхэ, ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдаха, барилгые гол түлэб түмэр-бетоноор, ханын блогуудаар хэдэг болохо юм.

Элидхэлшэ саашань барилгын хүдэлмэриин дутагдал тухай тогтожо хэлэбэ. «Иркутстрой», «Читстрой», «Бурмонголстрой» трестнүүд һүүлэй үедэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Эдэ трестнүүд илангаяа һургуулинуудай, больницын байрануудай, түмэр-бетон, шлако-блок үйлэдбэрилхэ полигонуудай барилгые ехээр унжагайруулна. «Бурмонголстрой» трест (эрхилэгшэнь нүхэр Смыслов) байрын гэрнүүдые элдэб олон дутагдалтайгаар ашаглалгада тушаана.

Барилга дээрэ түмэр-бетон, шлако-блок хэрэглэхэ ябадал проект зохёодог организацинуудай хүдэлмэри һайжаруулхые эринэ. Барилгын трестнүүд хүсэ ехэтэй техникээр улам ехээр хангагдажа байбашье, олонхи ушарта машина зэмсэгүүдээ муугаар ашаглана. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд эдэ дутагдалнуудые усадхахын түлөө һулаар тэмсэнэ.

Зүблөөндэ хабаадалсагшад хабсарагдамал түмэр-бетон, мүн фундаментын ба ханын ехэ блогуудые үйлэдбэрилхэ тухай РСФСР-эй Городой ба хүдөөгэй барилгын министерствын научно-шэнжэлэлгын институдай научна хүдэлмэрилэгшэ нүхэр **Гендель** гэгшын элидхэлые ехэ һонирхон шагнаһан байна.

— Парти, правительствомнай барилгын хүдэлмэри бүхы хэмжээгээр түргэдхэхые, өөрынь үные химдаруулхые, шанарыень һайжаруулхые бидэнэр, барилгашадһаа эринэ,—гэжэ тэрэ хэлээ. — Энэ харюусалгатай зорилгые бэелүүлхын тулада бидэнэр барилгые индустриальна аргаар эрхилхэ, бүхы хүдэлмэрие комплексноор механизацилан, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ ёһотойбди. Манай трестнүүд ойрын жэлнүүдтэ хүдэлмэреэ индустриальна аргада оруулха байна.

Саашань нүхэр Гендель заводуудта бэлэдхэгдэһэн түмэр-бетон хушалта, ханын ба фундаментын ехэ блогууд, панельнүүдые хэрэглэхэ тухай хэлээ.

Энэ зүблөөн дээрэ «Ростовгорстрой» трестын барилгын управлениин начальник нүхэр Барсуков ехэ блогуудаар байрын 3 дабхар гэрнүүдые баридаг болоһон дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгөө. Ростов городой барилгашад нёдондо жэлһээ индустриальна арга хэрэглэжэ эхилээ. Тэдэнэр заводто бүтээгдэһэн блогуудаар 18 байратай 3 дабхар байрын гэрые 68 үдэр соо барижа дүүргэһэн байна. Энээн дээрэһээ харахада шэнэ аргын ямар ехэ аша туһатай байһаниинь элеэр харагдана.

Ростовой барилгашад хүдэлмэридөө шэнэ арга хэрэглэһэнэйнгээ ашаар урдань гараар хэгдэжэ байһан хүдэлмэрие бараниень шахуу механизацилаа. Мүнөө эндэхи барилгашад 24 байратай 4 дабхар гэрые 74 үдэр соо дууһаха зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ байна.

Тэрэшэлэн гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байһан «Якутстрой» трестые эрхилэгшэ нүхэр Жорницкий хойто зүгэй хүйтэн районуудта түмэр-бетоноор барилга хэжэ эхилһэн дүй дүршэл тухайгаа хөөрэбэ.

Эндэ үгэ хэлэһэн «Бурмонголстрой» трестын главна инженер нүхэр Пыриков барилгын участогуудай хүдэлмэриин дутагдалнууд тухай тогтожо хэлээ. Урда жэлнүүдтэ республикымнай барилгашад городойшье, мүн хүдөөгэйшье барилгаар түсэбөө дүүргээгүй байна. Энэ гээгдэлһээ гарахын тулада шанга тэмсэл үшөөл хэгдэнэгүй. Түмэр бетон болон шлако-блок бүтээхэ полигоной ашаглалгада оруулагдаха болзор үни хада үнгэрөө. Теэд тэрэнэй хэзээ ашаглалгада оруулагдахань мэдэгдэнэгүй.

Нүхэр Пыриков Федерациин Городой ба хүдөөгэй барилгын министерствын хүтэлбэрилгые шангаар шүүмжэлээ. Запасной частьнуудаар муугаар хангагдадаг дээрэһээ хүсэ ехэтэ кранууд миин байжа байна. Проектнэ организацинууд барилгые, илангаяа хүдөөгэй барилгануудые проектнүүдээр саг соонь ханганагүй.

Зүблөөндэ хабаадагшад үйлэдбэри дээрэ шэнэ технологи хэрэглэхэ, барилгын шанарые һайжаруулха, өөрынь үные химдаруулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэнэйнгээ һүүлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга баталан абаа. Тиихэдэ «Главдальстройн» трестнүүдэй барилгашад «Главсибстройн» барилгын организацинуудай коллективүүдые социалистическэ мүрысөөндэ уриба.

Хэжэнгын МТС-эй тракторист Намсарай Тыхеевич Найданов хүдөө ажахын машинануудые заһабарилгын үедэ үдэрэйнгөө даалгабарииe 130—160 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Найданов хүдэлмэрилжэ байна. **А. Мантаевай** фото.

КЯХТЫН АЙМАГАЙ МТС-үүдтэ

ҺУРГУУЛИНУУДТА ТУҺАЛНА

Кяхтын МТС-эй механизаторнууд Кяхта городой һургуулинуудта политехническэ һуралсал эмхидхэхэ хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлнэ. Энэ МТС городой һургуулинуудта зорюулан, «СХТЗ», «СХТЗ-НАТИ» тракторнуудые, «ГАЗ-АА» автомашина, электрогагнуурын агрегат, токарна 2 станок, нефтедвигатель үгөө.

Мүн механизаторнууд сүлөөтэй сагтаа слесарна зэмсэгүүдые хэжэ, һургуулинуудай мастерскойнуудта үгөө.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ЭКОНОМИКО ШУДАЛНА

Аймагай машинно-тракторна станцинуудай дэргэдэ хүдөө ажахын экономикые шудалха семинарнууд хүдэлнэ.

Семинарта колхозуудай комплексно бригадын бригадирнууд, малай фермые даагшад, агрономууд, зоотехнигүүд, тракторна бригадануудай бригадирнууд ба бусад хабаадалсана. Түрүүшын занятинуудта «Хүдөө ажахын артелиин Устав», «Үнеэдэй һубайралгатай яажа тэмсэхэб», «Малые эдэелүүлгэ ба харууһалга» гэһэн лекцинүүд уншагдаа.

Мүн семинарта хабаадагшад Калининай нэрэмжэтэ колхозой 1-дэхи фермэдэ ошожо, ажалайнь эмхидхэлтэй танилсаа.

ОЛОН МЭРГЭЖЭЛТЭЙ МЕХАНИЗАТОРНУУД

Кяхтын МТС-тэ 60 гаран механизаторнууд 2—3 мэргэжэл шудаланхай. Жэшээлхэдэ, нүхэд С. Скобяев, С. Казаков, П. Роюзинский, А. Шульгин ба бусад трактористын, комбайнерай, самоходно косилкын машинистнуудай мэргэжэл шудалһан байха юм.

Мүнөө МТС-эй дэргэдэ шофёрнууд ба трактористнуудые бэлдэхэ курса хүдэлмэрилнэ. Эндэ олохон механизаторнууд ажалһаа таһарангүй һурана.

А. Антонов.

Түрүү хонишод түл олоор абана

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишод хоёрдохи жэлээ хонидоо үбэл хурьгалуулжа байна. Дүй дүршэл ехэтэй хонишон Ж. Гумбуева мүнөө 356 хонинһоо 358 хурьга абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байнхай. Отарын хонишод Н. Цырендоржиева, Т. Цыренов ба бусад абаһан түлнүүдээ кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ.

Мүнөө энэ отарын хонид барандаа хүшэ шадал һайнтайгаар ондо орожо байна.

Ч.-Д. Жигмитова.

Г. М. Маленков советскэ хэдэн энергетигүүдтэй Лондон ерэбэ

ЛОНДОН, мартын 15. (ТАСС). Советскэ хэдэн энергетигүүд СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Электростанцинуудай министр Г. М. Маленков түрүүтэйгээр мүнөөдэр Лондон ерээ.

Түлишын ба энергетикын министр Обри Джонс, энергетическэ Центральна управлениин түрүүлэгшэ лорд Ситрин, Английска гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн СССР-һээ Англида байдаг посол Я. А. Малик, СССР-һээ Англида байдаг худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ В. А. Каменский, посольствын болон худалдаа наймаанай түлөөлэлгын газарай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, хэблэлэй болон радиогой олон түлөөлэгшэд Лондонско аэродром дээрэ тэдэниие угтаа.

Г. М. Маленковые, тэрэнэй толгойлжо ерэһэн советскэ энергетигүүдые түлишын ба энергетикын министр О. Джонс английска правительствын зүгһөө амаршалаа. Советскэ айлшад манай орондо байха үедөө техническэ талаар олон һонирхолтой юумэ хараха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа тэрэ элишэлэн мэдүүлээ. «Тиихэтэй хамта, таанадай айлшалжа ерэлгэ, мүн английска энергетигүүдэй Советскэ Союзда һаяар ошолго манай оронуудай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулгада туһалха гэжэ тэмдэглэхые би хүсэнэб» гээд О. Джонс мэдүүлээ.

Харюугай үгэ хэлэхэдээ Г. М. Маленков иигэжэ мэдүүлээ:

«Господин министр, господин түрүүлэгшэ, господинууд! Гоё һайхан столицадаа бидэниие, советскэ хүнүүдые, хани халуунаар угтаһанайтнай түлөө таанадта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Энергеэр хангалгын ниитын системэтэй, электростанцинуудай болон энергетическэ машина бүтээлгын заводуудай хүдэлмэритэй танилсахын тулада Великобританиин энергетическэ Центральна управлениин, тэрэнэй хүндэтэ хүтэлбэрилэгшэ лорд Ситринэй хани ёһоной уряалаар бидэнэр эндэ ерээбди.

Нилээд оломнай Великобританида анха түрүүнээ ерэбэ. Тиимэһээ промышленностиин, мүн ку... талаар английска арадай ... туйлалтануудтай бидэнэр ... гаар танилсаха байнабди.

Бүхы оронуудтай ажал ... болон культурна холбоо бари... гэдхэлгэдэ Советскэ Союзда ... хашанар олгогдоно. Бэе бэе... легацинуудые эльгээлсэлгэ, ... үедэ Советскэ Союзай ба ... британиин түлөөлэгшэдэй ... раа уулзажа холбоо байгуул... най оронуудай хоорондохи ха... саашадань һайжаруулгада ту...

Манай делегациин Англида ... гэ, мүн английска энергети... Советскэ Союзда һаяар ... ажал хэрэгэй холбоо үргэд... лаб туһалха, английска ба с... арадуудай хани барисаа бэхи... хэрэгтэ туһа нэмэри боложо ... гэжэ найдажа байһанаа эл... мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

Великобританиин экономик... лон культурые хүгжөөлгэд... һайн амжалта туйлахыень ... ерээд байһантаяа дашарам... английска арадта хүсэнэб».

Хитадта шэнэ ба боро газар элдүүрилгэ

ПЕКИН, мартын 16. (ТАСС). Хитадай эгээн хойто захын Хэйлунцзян провинци шэнэ газар элдүүрилжэ байһан гол районуудай нэгэн юм. Эндэ һуурижахаяа Хитадай бусад районуудһаа түрүүшын хүнүүд ерэжэ эхилээ гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна. Мүнөө жэлдэ гол түлэб олон зонтой Хэнань ба Шаньдун провинцинуудһаа 170 мянга шахуу бүлэ айл эндэ зөөжэ ерэхэ. 400 мянган гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилгэдэ тэдэнэр хабаадалсаха юм. Газар сэбэрлэлгэ ба хахалалга гол түлэб машинно-тракторна станцинуудай болон госхозуудай хүсөөр бэелүүлэгдэхэ байна.

Хүдөө ажахын багажа зэбсэг болон үйлэдбэриин бусад хэрэгсэлнүүдые оложо абалгадань зөөжэ ерэгшэдтэ правительство туһаламжа үзүүлнэ. Зөөжэ ерэгшэдтэ зорюулагдан эмнэлгын центрнүүдтэй, һургуулинуудтай, кооперативна магазинуудтай 400 шахуу шэнэ тосхон мүнөө үедэ баригдажа байнхай.

Мүнөө хэгдэжэ байһан хүдэлмэри Хэйлунцзян провинцидахи 6,6 миллион гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглаха удаан сагай түсэбые бэелүүлгын имагтал эхининь болоно гэжэ мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэ.

Японии Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй пленум

ПЕКИН, мартын 16. (ТАСС). Японско радио иигэжэ дамжуулна. Японии Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй табадахи пленум мартын 6-һаа 8 хүрэтэр болоо гэжэ Японии Коммунистическэ партиин хүтэлбэрилэгшэд үсэгэлдэр үнгэргэһэн пресс-конференци дээрээ мэдээсээ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын материалнуудые пленумдэ хабаадагшад шудалан үзөө. Номгон океан дээрэ атомна ба водородно зэбсэгүүдые Холбоото Штадуудай туршажа үзэлгые хорихын түлөө компани үргэнөөр ябуулха гэжэ пленум шиидхэбэри гаргаа.

Бирмын Премьер-Министр У Нугай мэдүүлгэ

ПЕКИН, мартын 16. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Рангунһаа дамжуулһанай ёһоор, пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Бирмын Премьер-Министр У Ну иигэжэ мэдүүлээ. Тэгшэ эрхэдэ үндэһэлһэн хэлсээнүүдэй ёһоор, Бирмэдэ Советскэ Союзай болон бусад оронуудай үзүүлдэг техническэ туһаламжа Бирмын бодото эрилтэнүүдтэ тааралдаха байна. Бирмэдэ иимэ туһаламжа Советскэ Союзай үзүүлхээр бэлэн байһан тухай советско-бирманскэ хамтын мэдүүлгэ соо эли тодоор заагдаһан байгаа гэжэ У Ну хэлээ.

Техническэ туһаламжа үзүүлээд, тэрэнэй түлөө Бирмэһээ 10 мянган тонно рис худалдажа абахые США-гэй һаяхан зүбшөөһэн тухай хэлэхэдээ, иимэ хэлсээ баталха дурадхалтайгаар США-гэй правительствода үнгэрэгшэ жэлдэ Вашингтондо ошоод байхадаа хандаһан байгааб гэжэ У Ну заагаа.

Франциин Республикын соведтэ...

ПАРИЖ, мартын 15. (ТАСС). Республикын соведэй (французска парламентын дээдэ палатын) заседани мүнөөдэр нээгдээ. Алжир тушаа правительствода онсо түлөөлэлгэ олгохо тухай хуулиин проектые зүбшэн хэлсэлгэ зүбшэхэ зүйлдэнь ороно. Республикын соведэй дотоодын хэрэгүүдэй, национальна обороной, финансын комиссинууд хуулиин проектые һайшаагаад байна.

ПАРИЖ, мартын 16. (... Алжир тушаа правительствод... түлөөлэлгэ үгэхэ тухай х... проектые Национальна сутла... хан баталһан байгаа. Энэ ... Франциин Республикын совед... һүниин заседани дээрэ 294 го... һайшаагдаа. 7 голос арсажа ү... байна.

Венсан Ориоль Парижаа бусажа ерэб...

ПАРИЖ, мартын 16. (ТАСС). Ниитын элитэ ажал-ябуулагша, французска республикын урдын президент Венсан Ориоль Советскэ Союзда аяншалаад, үсэгэлдэр үдэшэ Парижаа бусажа ерээ. Тэрэ хадаа СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай өөрынь айлшан боложо, СССР-тэ хоёр недели соо б... Франс Пресс агентствын мэд... нэй ёһоор В. Ориоль бусажа ... сасуугаа иигэжэ мэдүүлээ: «... тэ советскэ хүтэлбэрилэгшэ... арад зон, элдэб университеду... лон научна эмхи зургаануудт... нии уулзаһан хүдэлмэрилэгш... майе тон хани халуунаар угта...

Индийско-пакистанска хилэ дээрэ болоһ... тулалдаан тушаа

ДЕЛИ, мартын 16. (ТАСС). Индийско-пакистанска хилэ дээрэ Кхемкаран шадар 30 час соо үргэлжэлһэн буудалдаа зогсоохо тухай Зүүн Пенджаб штадай (Инди) ба Баруун Пакистанай хилын харуулай командованиин түлөөлэгшэд үсэгэлдэр үдэшэ хэлсээ хэжэ, үгэеэ ойлголсоо гэжэ хэблэл мэдээсэнэ.

Иимэ тулалдаа хэлгэдэ Пакистанай сэрэгүүд эртээнһээ бэлэдхэһэн байгаа гэжэ Зүүн Пенджаб штадай хилын харуулай начальник Чоудхури Рам Сингх мэдүүлээ. Тэрэ... лэһэнэй ёһоор, арсалдаата ... участок бултадаа Индидэ ... дана гэжэ хэлсээнэй үедэ ... станска офицернүүд мэдэрһэн...

Кхемкаран шадар болоһон ... даан тушаа Зүүн Пенджаба... вительство Баруун Пакистана... вительствода буруушаалга мэд...

«Таймс оф Индиа» газетын ... сэһэнэй ёһоор, Кхемкаран ш... тулалдаан хэсүү хэрэг болон... индийскэ правительство тоол...

Японии премьер-министр Хатоямын мэдүүлгэ ту... Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна

ПЕКИН, мартын 16. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

«Эб найрамдалай аша туһые харан» премьер Чжоу Энь-лайтай уулзаха бэзэб гэжэ найдажа байһан тухайгаа Японии премьер-министр Ициро Хатояма мартын 15-да дахин мэдүүлээ гэжэ Токиоһоо мэдээсэнэ.

Аргатай болоо һаань, ... Чжоу Энь-лайтай уулзахые ... байгааб гэжэ мартын 10-н... дүүлгэ соогоо Хатоямын хэл... хай социалист Киноситын ... асуудалда министрнүүдэй ... дэй хэрэгүүдые эрхилхэ совет... дэй палатын комиссиин за... дээрэ харюусахадаа Хатояма... жэ мэдүүлээ.

Киприэхи байдал

ЛОНДОН, мартын 16. (ТАСС). Архиепископ Макариосые болон национально-сүлөөрэлтын хүдэлөөнэй бусад хүтэлбэрилэгшэдые английска сэрэгүүдэй сүлэһэндэ эсэргүүсэн буруушаалгын тэмдэг болгон соносхогдоһон бүгэдэниитын забастовко Киптэ табадахи үдэртөө үргэлжэлжэ байна. Рейтер агентствын Никозиһоо дамжуулһанай ёһоор Ларнагта английска полициинхидай ба... страндтнуудай хоорондо тула... боложо, долоо наһатай грек ... нэй алуулһанһаа хойшо горо... со байдал соносхогдонхой. «... ристнуудые бэдэрнэбди гэһэ... таг бараад, английска сэрэгү... гүүдэй һуудаг городой кварта... та нэгэжүүл хэнэ.

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКО... СОВЕДЭЙ XI СЕССИ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитет хадаа ажалшадай депутадуудай городской Соведэй (V зарлалай) XI сесси 1956 оной мартын 19-дэ, понедельнигтэ, үдэшын 7 частаОрод драмын театрын байшан соо (Ленинэй үйлсэ, № 46) зарлагдаха гэжэ городской Соведэй ... тадуудта мэдээсэнэ.

Ажалшадай депута...
Улан-Удын гор...
Соведэй гүй...

Редакторай орл...
О. ГОМБОЕ...

Советскэ промышленностиин хүгжэлгые харуулһан выставкэ

Москвада, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкын зарим павильонууд соо советскэ хүндэ ба хүнгэн промышленностиин хүгжэлтые харуулһан саг зуурын выставкэ нээгдэһэн байна.

Хүдөө ажахые механизацилгын уужам ехэ павильон дотор советскэ хүндэ промышленностиин элдэб һалбаринуудай бүтээн гаргаһан продукцинуудай экспонадууд табяатай. Павильоной үүдэ орон сасуу Куйбышевска ГЭС-тэ хэрэглэгдэхэ 240 тонной ротор табигданхай. Хажуудань тон ехэ генератор, олон янзын моторнууд жэрылдэнэ. Павильоной баруун ханые зубшаад, автомашинын моторой блогуудые бүтээн гаргадаг автоматическа линии бии. Эндэ хори гаран ехэнүүд фрезернэ, токарна, винторезнэ станогууд хүдэлжэ байна. Энэ линиин нэгэ захада байһан станок руу миил ямаршье формо түхэлгүй шэрэм ороод, нүгөө таладань гараха (хүнэй туһаламжагүйгөөр) зуураа, машинын блок болоно. Саашадаа хабтагар түмэр ба шабын түмэр хэдэг блюмингнүүд, ехэ ехэ прессүүд харуулагдана.

Машина бүтээлгын промышленностиин предприятинууд ехэ амжалта туйлаа гэжэ һанамаар. Нёдондо хүдөө ажахын выставкэ дээрэ харуулагдаагүй, таряа, хартаабха, хлопок хуряалгын комбайнууд, мүн хүсэ ехэтэ тракторнууд выставкын территори дээрэ бии. Гоё һайханаар уралан хэгдэһэн «ЗИС-III», «Волга», шэнэ түхэлэй «Москвич» гэжэ хүнгэн автомобильнууд, урда тээнь үзэгдөө харагдаагүй мотоциклнууд, велосипедүүд табяатай.

Энэ павильоной доро, газарай гүнзэгыдэ нүүрһэнэй промышленностиин хүгжэлтэ харуулагдана. Үнэхөөрөө гэжэ һанамаар ехэ шахтанууд малтагданхай, тэндэ зайн гал, нүүрһэ малтадаг комбайнууд бии. Гадна, нүүрһэнһээ гарадаг олон янзын продукцинууд: резинэ, торгон бүд, аргамжа, машина тоһододог тоһон гэхэ мэтэ олон. Эндэ мүн далайда мүльһэ эбдэн тамардаг пароходууд ба теплоходуудай ехэ македүүд табяатай.

Тэрэшэлэн, нарин аргаар бүтээгдэһэн элдэб аппарадууд, приборнууд харуулагдана. Нэгэ секунда соо 7—8 миллион хүрэтэр тоо бодолгонуудые хэдэг, мүн нэгэ хэлэнһээ нүгөө хэлэндэ оршуулга хэдэг машинанууд бии.

Энэ выставкын онсо илгаань юуб гэхэдэ, бүхы станогууд, аппарадууд ба приборнууд хүдэлжэ байдаг юм.

Электрическэ, радиотехническэ промышленностиин бүтээн гаргадаг продукци—радиоаппаратура, телевизор гэхэ мэтэ ба бусад нарин приборнууд олон.

Тарянай павильон соо нефтиин ба химическэ промышленностиин продукци, эдэ промышленностиин түхеэрэлгэнүүд харуулагдана. Эндэ саарһа хэдэг машинанууд, керосин, бензин гэхэ мэтые үйлэдбэрилдэг машинанууд бии. Нефтьһээ баһал олон зүйлэй продукци абтадаг. Пластмассаар хэгдэһэн элдэб амһарта, шэл, резинэ, минеральна үтэгжэлгэ гэхэ мэтэнүүд павильон соо харуулагдана.

Малажалай павильон соо хүнгэн промышленностиин предприятинуудай бүтээн гаргаһан зүйлнүүд олоороо табигданхай. Олон янзын бүд, хубсаһа хунар, гутал, эдеэ хоолой зүйлнүүд, ангай арһан, хубсаһа оёдог элдэб янзын машинанууд олон. Машинануудынь бултадаа хүдэлжэ байна. Жэшээнь, боро каракуль искусственнаар хэдэг нэгэ машина час бүхэндэ 50 метр боро каракуль гаргана. Тэрэнь саашадаа эхэнэрнүүдэй, мүн эрэшүүлэй үмдэдэг малгай, мүн пальтогой заха болоод ошоно.

Энэ выставкэ хадаа советскэ наука ба техникын айхабтар түргэнөөр урган хүгжэжэ байһые эли тодоор гэршэлнэ.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдэй, мүн ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолой ёһоор техническэ дэбжэлтэ улам саашадаа туйлагдажа, арадай ажахыда бүри ехэ нүлөө үзүүлхэ байна.

Москва. **Б. Борисов.**

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства —47-59 пропаганды и переводов — ... культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00716. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 1...